

سال سیزدهم
شماره ۳۵۷۷
چهارشنبه
۱۸ حمل ۱۴۰۰
۷ اپریل ۲۰۲۱
قیمت: ۲۰ افغانی

صبح ۸

روایت دیروز آئینه امروز نوید فردا

خلیلی در بامیان:
چگونه گی نظام آینده
به همه پرسی گذاشته شود

۷

غضنفر بانک
GHAZANFAR BANK

محصولات بانکداری اسلامی

- حساب جاری الودیعہ
- حساب مضاربت پس انداز
- حساب مضاربت میعادى

تمويل مالی اسلامی

- بيع مراهجه
- مشارکه متناقصه
- ضمانت نامه ها و اعتبار نامه های اسلامی

ما را در شبکه های اجتماعی دنبال کنید

+93 (0) 202 101 111 | www.ghazanfarbank.com

برخی از احزاب با طرح مستقل به استانبول می روند

۳

لغو ۱۳۹۵ بست

کارمندان شهرداری کابل به دنبال کار سرگردان اند

شهرداری کابل حدود چهار ماه پیش «ریاست سرسبزی و زیبایی» این نهاد را نظر به دلایلی منحل کرد و این کار سبب بیکار شدن بیش از یک هزار و ۵۰۰ کارمند آن شده است. اکنون برخی از این کارمندان از بی سرنوشتی شان شکایت دارند و می گویند که شهرداری کابل باید آنان را در بست های خالی این اداره استخدام کند. این کارمندان سابق شهرداری کابل، می گویند که در حال حاضر شماری از بست های این اداره خالی است و شهرداری این بست ها را به اعلان داده است. آنان استدلال می کنند که بر اساس قانون خدمات ملکی، کارمندان تنقیض شده این اداره در اشغال آن بست ها حق اولویت دارند و مسوولان این اداره باید کارمندان این اداره را تعیین بست کنند. در ضمن برخی از این کارمندان ادعا دارند که شهرداری کابل شماری از افرادی که «واسطه» داشته اند را دوباره به کار گرفته است.

۷

اولویت ها در نشست ترکیه؛ تغییر نظام و تضمین دست آوردها

نشست استانبول برای این که در مورد مسایل مهم آینده افغانستان، یعنی قانون اساسی، نوعیت نظام، سرنوشت ارتش، انتقال قدرت، آتش بس دائمی و جایگاه گروه طالبان در نظام جدید است، با اهمیت و قابل تأمل است. در این نشست، تمام طرف ها راه حل و طرح خاص خود را برای افغانستان خواهند داشت.

۴

تاکید مجدد کاخ سفید: خروج نیروها از افغانستان در اول ماه می دشوار است

متحدان امریکا در این باره ادامه می دهد. پیش از این بایدن نیز در نخستین کنفرانس خبری خود گفته بود که خروج کامل از افغانستان طبق مهلت اعلام شده به دلایل فنی دشوار خواهد بود. او در عین حال با حضور دوامدار در افغانستان مخالفت کرده بود. طالبان به عنوان طرف امریکا در امضای توافق نامه دوحه نسبت به هر نوع حضور نیروهای خارجی پس از ماه می هشدار داده اند. این گروه تهدید کرده است که در صورت حضور نیروهای خارجی در افغانستان حملات علیه آن ها را از سر می گیرد. توافق نامه دوحه در ۱۰ جوت سال ۱۳۹۸ امضا شد. این توافق نامه امریکا و طالبان را در حالت آتش بس قرار داده اند.

۸ صبح، کابل: مقامات کاخ سفید بار دیگر تأکید کرده اند که خروج نیروهای خارجی از افغانستان در زمان تعیین شده به دلایل لوژستیکی دشوار است. این موضوع چند بار از سوی مقام های امریکایی اعلام شده است. بر اساس توافق نامه دوحه، نیروهای خارجی و امریکایی باید در اول ماه می میلادی (۱۱ ثور) از افغانستان خارج شوند. جن ساکی، سخنگوی کاخ سفید در یک نشست خبری با اشاره به سخنان جو بایدن رییس جمهور این کشور گفته است که رعایت مهلت تعیین شده برای خروج کامل نیروها از افغانستان به دلایل لوژستیکی دشوار است، اما تلاش ها ادامه می یابد. سخنگوی کاخ سفید تأکید کرد که بایدن به مشورت های داخلی با تیم امنیت ملی، مشاوران و

صبح ۸

روزنامه ۸ صبح برای سال ۱۴۰۰ مشترک می پذیرد

یکساله	۶ ماهه	دفا تر داخلی
۸۰۰۰ افغانی	۴۰۰۰ افغانی	دفا تر خارجی
300 \$	150 \$	دانشجویان
۶۰۰۰ افغانی	۳۰۰۰ افغانی	

همه روزه از رویلها و خیرها آگاه شوید.
با گرفتن اشتراک در روزنامه،
۸ صبح را پشت درب منزل تان دریافت کنید.

shaparsepehr@gmail.com
0700175510 - 0788788799

آریانا افغان هوائی شرکت
ARIANA AFGHAN AIRLINES

انتقال مریضان با خدمات ویژه
به کشور هندوستان

شنبه دو شنبه پنج شنبه

KABUL - DELHI DEP: 10:00 AM Local Time ARR: 01:00 PM Local Time
DELHI - KABUL DEP: 02:30 PM Local Time ARR: 03:30 PM Local Time

+93 (0) 790 07 1333 | @flyariana.com | 1333

#آریانا_از_شماست

دو موضوع جنجالی در حوزه جمهوریت

در حوزه جمهوریت دو موضوع نسبت به سایر موضوعات بیش تر جنجالی است و باعث تاخیر در توحید طرح‌ها و دیدگاه‌ها و در نهایت تسوید طرح صلح حوزه جمهوریت خواهد شد. حتی ممکن است این دو موضوع باعث تجزیه نماینده‌گان حوزه جمهوریت به دسته‌های مختلف در نشست استانبول شود. این دو موضوع شامل نوعیت نظام سیاسی پس از توافق صلح و چگونه‌گی سرنوشت دولت فعلی تا گذار به نظام سیاسی جدید می‌شود. طرح‌ها و دیدگاه‌ها در سایر موارد در حوزه جمهوریت با تفاوت‌های نه چندان جدی تقریباً یکسان است. رفع این تفاوت‌ها زیاد زمان‌گیر نیست و حتی اگر رفع هم نشود روی کلیت طرح حوزه جمهوریت اثر منفی نخواهد داشت. از این رو، بحث‌های جنجالی در تسوید طرح حوزه جمهوریت مربوط به همین دو موضوع است و اگر رفع نشود در نشست استانبول مایه درد سر خواهد شد.

در روشنایی آنچه تاکنون از رؤس طرح‌ها و دیدگاه‌های پراکنده به بیرون درز کرده است، بیش تر احزاب و کنش‌گران سیاسی، طرفدار خداحافظی با نوع نظام سیاسی متمرکز کنونی هستند. از دید آن‌ها، نظام ریاستی متمرکز کنونی در توزیع عادلانه قدرت، منابع و فرصت‌ها ناکام بوده است. هم‌چنان حکومت‌هایی که بر پایه این نوع نظام استوار شده‌اند، در طول حیات خود دچار بحران مشروعیت سیاسی و بحران کارآمدی بوده‌اند. از این رو، مخالفان نظام ریاستی متمرکز، در طرح‌ها و دیدگاه‌های خود بر تمرکززدایی از قدرت تأکید کرده و خواستار توزیع افقی قدرت شده‌اند.

در مقابل، طرح نهاد ریاست جمهوری بر حفظ نظام ریاستی متمرکز تأکید دارد. در این طرح، حرف روشنی از تغییر نظام به میان نیامده؛ در حالی که تعدیل قانون اساسی را تنها با تکیه بر مفاد خود این قانون مجاز دانسته است. این طرح طرفدارانی نیز دارد. احتمالاً بعضی از احزاب و کنش‌گران سیاسی که متمایل به تمرکزگرایی هستند، از این طرح پشتیبانی خواهند کرد.

موضوع جنجالی دیگر، پیشنهاد «دولت انتقالی» و «دولت مشارکتی» به مثابه پل عبور از نظم سیاسی کنونی به نظم سیاسی جدید است. ارگ ریاست جمهوری در طرح خود پیشنهاد «دولت صلح» را داده است که بر مبنای آن بخشی از قدرت سیاسی به طالبان واگذار می‌شود. اشرف غنی در این طرح در جایگاه رییس «دولت صلح» تا انتخاب رییس جمهور برای دولت جدید باقی خواهد ماند. این طرح از سوی حامیان غنی پشتیبانی می‌شود. گفته شده است که حامد کرزی هم با این بخشی از طرح نهاد ریاست جمهوری موافقت نشان داده است.

در مقابل، بخش بیش تر احزاب و کنش‌گران سیاسی خواستار کنار رفتن اشرف غنی از قدرت و تشکیل دولت انتقالی هستند. شورای عالی مصالحه نیز با این طرح تلویحاً موافقت کرده است. در این که دولت انتقالی چگونه باید تشکیل شود، اختلاف نظر موجود است. اختلاف دیدگاه روی این دو موضوع عمیق است. بخش بیش تر جنجال فعلاً روی همین دو موضوع و بعضی از پیشنهادات دیگر در کمیسیون تسوید طرح صلح جمهوریت متمرکز است. ممکن است تصمیم‌گیری درباره نوع نظام سیاسی به یک بحث پردامنه‌تر در سطح کشور منجر شود. این موضوع در نشست استانبول نیز از بحث‌های جنجالی خواهد بود.

در مورد دولت انتقالی امکان توافق متصور است. روشن است که طالبان با طرح غنی مخالف است. اگر غنی در حوزه جمهوریت نیز تنها بماند، گزینی جز کنار رفتن از قدرت نخواهد داشت. با این وصف، او گزینه جنگ را هنوز روی میز خود دارد. در صورتی که مطمئن شود که با ابزار جنگ می‌تواند در قدرت بماند، از استفاده این گزینه دریغ نخواهد کرد. این گزینه اما یک ریسک بسیار بزرگ است که می‌تواند باعث وخامت بیش تر اوضاع شود.

اختلاف دیدگاه درباره نوع نظام سیاسی یک امر طبیعی است. این اختلافات در جوامع نابرابر و درگیر جنگ بیش تر برجسته است. این اختلافات هم حاصل جنگ است و هم عامل جنگ. از این رو، بهتر است برای رفع آن باید با منطق و عقلانیت برخورد شود. اگر گروه‌ها و نیروهای سیاسی حوزه جمهوریت نتوانند در داخل افغانستان بر این اختلافات غلبه کنند، دشوار است که در نشست ترکیه و یا هر نشست مشابه دیگری بتوانند آن را حل کنند. با توجه به این که نشست ترکیه یک نشست تاریخی برای تصمیم‌گیری درباره آینده افغانستان است، توقع می‌رود که نماینده‌گان حوزه جمهوریت با یک طرح واحد و بدون اختلاف دیدگاه در این نشست شرکت کنند. ممکن است این توقع فراواقعی به نظر برسد؛ اما برای جمع‌بندی بی‌عیب و نقص نشست ترکیه و تصمیم‌گیری درست درباره آینده افغانستان نیاز است که اختلافات در حوزه جمهوریت به حداقل برسد. در غیر این صورت بیم آن که بازی به نفع گروه طالبان واگذار شود و یا این که توافق مطلوب از این نشست به دست نیاید، متصور است.

در پنجشیر برای انتخاب ولسوالان صندوق رای گذاشته شد

۸ صبح، پروان: برای اولین بار در سطح افغانستان برای انتخاب ولسوالان در ولایت پنجشیر صندوق رای گذاشته شده است. قرار است برای هر ولسوالی از ولسوالی‌های هفت‌گانه پنجشیر سه نفر از طریق انتخابات گزینش و به مرکز برای انتصاب معرفی شوند.

منصور عنابی، سخنگوی والی پنجشیر به روزنامه ۸ صبح گفت که مردم در این ولایت برای اولین بار در سطح افغانستان به پای صندوق‌های رای‌دهی برای گزینش ولسوالان رفتند و برای نامزدان مورد اعتمادشان رای دادند.

به گفته عنابی، انتخابات برای گزینش ولسوالان از ولسوالی حصه اول این ولایت آغاز شده و قرار است این روند در شش ولسوالی دیگر ولایت پنجشیر نیز ادامه داشته باشد.

او افزود که ۱۲ تن به عنوان نامزد در ولسوالی حصه اول معرفی شده بودند که از میان آنان، سه نامزد پیشنهادی دارای آرای بلند به حکومت مرکزی و اداره ارگان‌های محلی پیشنهاد شدند. به گفته آقای عنابی، این انتخابات مطابق طرزالعملی برگزار می‌شود که از سوی حکومت مرکزی برای‌شان سپرده شده است تا بدین ترتیب مردم سه تن از نامزدان پیشنهاد را از هر ولسوالی به حکومت پیشنهاد کنند.

باشنده‌گان پنجشیر نیز با استقبال از این روند دموکراتیک، می‌گویند که انتظار دارند انتخابات برای تعیین همه مقام‌های محلی در سطح ولایت‌ها به همین منوال برگزار شود و مردم با رضایت خودشان مسوولان محلی را تعیین کنند. به گفته آن‌ها، برگزاری انتخابات برای تعیین مسوولان محلی فاصله میان حکومت و مردم را کاهش می‌دهد و چالش‌ها را به حداقل آن می‌رساند.

جلال وکیلی، باشنده ولایت پنجشیر گفت: «اگر مسوولان محلی در یک روند شفاف و دموکراتیک خودشان مسوولان محلی‌شان را تعیین کنند، در آینده هر مشکلی که برای‌شان پیش آمد، خودشان به آن مسوول مراجعه کرده و به حل آن اقدام می‌کنند.»

روند انتخاب ولسوالان در پنجشیر در حالی آغاز می‌شود که از چند سال گذشته به این سو محمد اشرف غنی، رییس جمهور کشور در نشست‌های متعدد، از تعیین شهردارها، والیان و دیگر مقام‌های محلی را از راه انتخابات وعده داده بود.

گفتنی است که تاکنون بیش تر مقام‌های محلی در کشور از طریق روش‌های سیاسی و غیردموکراتیک تعیین شده‌اند.

۸ صبح، کابل: قول اردوی ۲۰۹ شاهین مستقر در بلخ اعلام کرده است که طالبان یک دختر ۱۶ ساله را پس از «تجاوز جنسی» به قتل رسانده‌اند. این رویداد در ولسوالی درزاب ولایت جوزجان رخ داده است. طالبان به این خبر واکنش نشان نداده‌اند.

این قول اردو روز سه‌شنبه، هفدهم حمل با نشر خبرنامه‌ای گفته است که طالبان این دختر را که «آی مامه» نام داشت، دو روز پیش به قتل رسانده‌اند.

طبق اطلاعات قول اردوی ۲۰۹ شاهین، طالبان «آی مامه» را دو ماه پیش با خود برده بودند و مورد تجاوز گروهی قرار دادند.

قول اردوی ۲۰۹ شاهین هم‌چنان گفته است که

۸ صبح، کابل: وزارت زراعت، آبیاری و مالداری اعلام کرده است که در سال ۱۳۹۹ خورشیدی میزان تولید ابریشم در کشور از مرز یک تُن گذشته است. جوزجان در صدر ولایت‌های تولیدکننده ابریشم قرار گرفته است.

طبق آمار ریاست احصاییه و معلومات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، در سالی که گذشت

سرور دانش به انارکلی هنریار: از آنچه بر شما رفته است، بر خود لرزیدیم و شرمیدیم

۸ صبح، کابل: محمدرسور دانش، معاون دوم رییس جمهور به سخنان انارکلی هنریار عضو مجلس سنا درباره تبعیض علیه هندوها و سیک‌های افغانستان واکنش نشان داده و گفته است که از آنچه بر این بخش از جامعه کشور رفته است، شرمیده و بر خود لرزیده است.

انارکلی هنریار چند روز پیش در مراسم اهدای جایزه بین‌المللی ابن‌سینا از تبعیض علیه هندوها و سیک‌های کشور و نیز تجربه‌های خودش از مواجهه با تبعیض و برخورد‌های تبعیض‌آلود سخن گفت و در بخشی از سخنرانی خود گریست و اشک ریخت. جایزه بین‌المللی ابن‌سینا از سوی انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان به انارکلی هنریار اهدا شده است.

با این حال، محمدرسور دانش، معاون دوم ریاست جمهوری گفته است که «اشک» و «صدای بغض‌آلود» انارکلی هنریار درباره تبعیض را دیده و شنیده است. او خطاب به انارکلی هنریار گفته است: «همراه با شنیدن صدای لرزان و دیدن قطرات غلطان اشک شما، من و ما، همه‌گی اشک ریختیم و از آنچه بر شما و همگان شما رفته بر خود لرزیدیم و شرمیدیم.»

سرور دانش، روایت تلخ انارکلی هنریار را از تبعیض، روایت اکثریت مردمان این سرزمین خوانده و اشک او را «اشک همه ستمدیده‌گان و محرومان و مغضوبان روی زمین» عنوان کرده است.

معاون دوم ریاست جمهوری در ادامه گفته است که خداوند، خدای مهر و محبت است و کسی که اندیشه تبعیض در سر دارد، از بنده‌گی و رحمت خداوندی به دور است.

سرور دانش خطاب به انارکلی هنریار نوشته است: «به اندیشه بلند انسانی و احساس پاک وطن‌دوستی شما همه ما افتخار می‌کنیم. افغانستان سرزمین مشترک همه شهروندان این کشور است اعم از مسلمانان و هندو یاوران ما.»

معاون دوم ریاست جمهوری تصریح کرده است که برای برپایی عدالت، صلح، محو تبعیض، ستم و خشونت به مبارزه مشترک و دوامدار نیاز است.

او اظهار امیدواری کرده است که روزی فرا برسد که دیگر هیچ شهروند افغانستان طعم تلخ تبعیض را نچشد و از زجر آن اشکش جاری نشود.

سخنان انارکلی هنریار درباره تبعیض علیه جامعه هندوها و سیک‌های افغانستان واکنش‌های گسترده را در شبکه‌های اجتماعی برانگیخته است. بسیاری با انارکلی هنریار همدلی کرده و از تبعیضی که علیه سیک‌ها و هندوهای کشور اعمال می‌شود، انتقاد کرده‌اند.

هندوها و سیک‌های افغانستان که روزگاری بخش قابل توجه از جمعیت کشور را تشکیل می‌دادند و در چندین ولایت ساکن بودند، در سال‌های اخیر به دلیل تهدیدات امنیتی و تبعیض دست به مهاجرت گروهی زده‌اند.

ارتش در شمال:

طالبان یک دختر جوان را در جوزجان کشتند

۸ صبح، کابل: قول اردوی ۲۰۹ شاهین مستقر در بلخ اعلام کرده است که طالبان یک دختر ۱۶ ساله را پس از «تجاوز جنسی» به قتل رسانده‌اند. این رویداد در ولسوالی درزاب ولایت جوزجان رخ داده است. طالبان به این خبر واکنش نشان نداده‌اند.

این قول اردو روز سه‌شنبه، هفدهم حمل با نشر خبرنامه‌ای گفته است که طالبان این دختر را که «آی مامه» نام داشت، دو روز پیش به قتل رسانده‌اند.

طبق اطلاعات قول اردوی ۲۰۹ شاهین، طالبان «آی مامه» را دو ماه پیش با خود برده بودند و مورد تجاوز گروهی قرار دادند.

قول اردوی ۲۰۹ شاهین هم‌چنان گفته است که

۸ صبح، کابل: وزارت زراعت، آبیاری و مالداري اعلام کرده است که در سال ۱۳۹۹ خورشیدی میزان تولید ابریشم در کشور از مرز یک تُن گذشته است. جوزجان در صدر ولایت‌های تولیدکننده ابریشم قرار گرفته است.

طبق آمار ریاست احصاییه و معلومات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، در سالی که گذشت

۸ صبح، کابل: وزارت زراعت، آبیاری و مالداري اعلام کرده است که در سال ۱۳۹۹ خورشیدی میزان تولید ابریشم در کشور از مرز یک تُن گذشته است. جوزجان در صدر ولایت‌های تولیدکننده ابریشم قرار گرفته است.

طبق آمار ریاست احصاییه و معلومات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، در سالی که گذشت

برخی از احزاب با طرح مستقل به استانبول می‌روند

حسب بهش

در حالی که شورای عالی مصالحه ملی تلاش برای توحید دیدگاهها و طرحها را ادامه داده است، برخی از احزاب می‌گویند که آنان با طرح مستقل به نشست استانبول می‌روند. به گفته

منابع در هفت حزب مطرح کشور، این احزاب روی «یک طرح واحد» توافق کرده‌اند و این توافق نتیجه «دو ماه» کار است. شماری از اعضای این احزاب تصریح می‌کنند که آنان بحث روی طرح‌ها را همانند شورای مصالحه «سرگرمی» فکر نکرده‌اند و آن را برای توحید به این شورا نیز نخواهند فرستاد؛ زیرا این شورا «بخشی از حکومت» است و آن را به رسمیت نمی‌شناسند. هرچند منابع در این احزاب می‌گویند که نمونه‌هایی از طرح‌شان را با دولت و طالبان شریک می‌کنند تا طرف‌ها «حرف‌های اصلی»‌شان را بدانند، اما این هفت حزب با «دیدگاه واحد» و «طرح مشترک» به استانبول می‌روند. بدین ترتیب هفت حزب مطرح کشور به عنوان «پوزسیون» در نشست استانبول اشتراک می‌کنند و بخشی از عضو هیأت دولت نخواهند بود. منابع در کمیته رهبری شورای مصالحه اما می‌گویند که طرح احزاب و جریان‌های سیاسی را دریافت کرده‌اند و آن را در طرح کلی شامل می‌کنند. به گفته منبع، طرح‌های این احزاب نیز «مشمول طرح کلی» است و از آدرس حوزه جمهوریت در نشست استانبول پیش‌کش می‌شود. گفتنی است که پیش‌تر نیز نگرانی‌هایی در مورد تعدد طرح در حوزه جمهوریت مطرح شده بود.

هم‌زمان با ادامه روند توحید دیدگاه‌های پیشنهادی در سپیدار، برخی از منابع در میان هفت حزب مطرح سیاسی می‌گویند که روی چوکات اصلی طرح و موارد قابل بحث در نشست استانبول میان این احزاب توافق شده است و قرار است نمونه‌هایی از آن با دولت و گروه طالبان در میان گذاشته شود. این طرح از سوی حزب جمعیت اسلامی به رهبری صلاح‌الدین ربانی، حزب اسلامی به رهبری گلبدین حکمتیار، حزب جنبش ملی اسلامی، حزب وحدت اسلامی، حزب وحدت اسلامی مردم، حزب افغان ملت و حزب محاذ ملی اسلامی ریخته شده است. منابع در این احزاب هرچند می‌گویند که بهتر است دولت با یک طرح به استانبول برود، اما تصریح می‌کنند که آنان در حال حاضر بخشی از دولت نیستند.

همایون جریر، عضو برجسته حزب اسلامی به رهبری گلبدین حکمتیار، روز سه‌شنبه، هفدهم حمل، به روزنامه ۸صبح گفت که نقطه نظرات این احزاب مشترک شده است. به گفته او، هفت حزب مطرح سیاسی روی «یک طرح واحد» توافق کرده‌اند، اما جزییات آن هم چنان «افشا» نشده باقی مانده است. بدین ترتیب قرار است طرح توحید شده این احزاب در ادامه با دولت و گروه طالبان شریک و سپس در نشست استانبول ارایه شود. او افزود: «به هر صورت ما هفت حزب بالای توحید نظرات خود کار می‌کنیم و موفق شدیم که نظرات خود را توحید کنیم. بعدش ما نظرات توحید شده خود را با طالبان و دولت شریک می‌کنیم. تلاش می‌کنیم که همه افغان‌ها پیش از این که رسماً به نشست استانبول بروند، نقطه نظرات‌شان با هم نزدیک شده باشد. ما بفهمیم که طالبان حرف اصلی‌شان چیست، طالبان هم بفهمند که هفت حزبی که اکثریت‌شان در نشست ترکیه خواهند بود، حرف اصلی‌شان چیست و دولت حرف اصلی‌اش چیست».

او هرچند تصریح کرد که این احزاب طرفدار توحید طرح‌ها در دولت هستند، اما آن را «سرگرمی» نمی‌دانند. به گفته همایون جریر، شورای عالی مصالحه ملی حدود ده روز مانده به این نشست روند بررسی طرح‌ها را کلید زده است، در حالی که «۹۵۰ مامور» و «۸۰۰ میلیون افغانی» بودجه برایش اختصاص یافته است. او در ادامه با انتقاد از عملکرد شورای عالی مصالحه ملی، تصریح کرد: «شورای عالی مصالحه در این قدر وقت با ۹۵۰ مامور و ۸۰۰ میلیون افغانی بودجه در سال چه می‌کرد؟» همایون جریر افزود: «ما معتقد هستیم که دولت یک طرح داشته باشد. دولت منظور ما شورای مصالحه، خود دولت و ارکان دولت است. این که رییس جمهور جدا طرح دهد و یک بخش از دولت

به گفته جریر، هفت حزب مطرح «طرح مشترک» دارند و با یک دیدگاه مشترک به استانبول می‌روند. همایون جریر افزود که این احزاب به شریک کردن طرح‌ها از سوی سپیدار نیاز ندارند و طرح مشترک خود را نیز با شورای عالی مصالحه ملی در میان نگذاشته‌اند. این عضو برجسته حزب اسلامی گفت که صحبت‌هایی با امریکا داشته‌اند و طرح‌شان با مقام‌های این کشور در میان گذاشته شده است. او افزود که احزاب در گذشته طرح جداگانه داشتند، اما حالا طرح‌های‌شان را «یکی» کرده‌اند و با «دیدگاه مشترک» به استانبول می‌روند.

گرفته می‌شود». او تصریح کرد که گلبدین حکمتیار و صلاح‌الدین ربانی طرح‌های‌شان را «روان کرده‌اند» و طرح‌های‌شان مورد نظر گرفته می‌شود. به گفته این منبع، نظریات و جریان‌های مطرح به شمول حزب جمعیت اسلامی صلاح‌الدین ربانی و حزب اسلامی گلبدین حکمتیار به سپیدار رسیده و در جمع‌بندی شامل می‌شود. منبع افزود که «طرح‌های آن‌ها مشمول همین طرح کلی می‌باشد که از آدرس نظام جمهوری اسلامی افغانستان پیش‌کش می‌شود». به گفته منبع، هنوز بحث‌ها به مرحله‌ای که آیا احزاب به گونه جداگانه طرح‌شان را پیش‌کش می‌کنند یا به عنوان زیرمجموعه هیأت نظام می‌روند یا نمی‌روند، نرسیده است و آن «بحث‌ها علی‌حده است».

با این حال منبع در کمیته رهبری شورای مصالحه افزود که خوبی جمهوریت در «تفاوت دیدگاه‌ها» است و هر کسی در آن نظر خود را دارد. او افزود که اگر تفاوت دیدگاه‌ها نمی‌بود، نیازی به توحید دیدگاه‌ها نیز وجود نداشت. به گفته منبع، تفاوت دیدگاه «علامه ضعف نیست، بلکه علامه قوت است و نشانی از جمهوریت است». بدین ترتیب منبع باور دارد که برخی از طرح‌ها از جمله نهادی به نام «تحول» نیز به این شورا رسیده است و همه این طرح‌ها مد نظر گرفته خواهد شد.

گفتنی است که پیش از این نگرانی‌هایی از بابت تعدد طرح‌ها در حوزه جمهوریت مطرح شده بود. هرچند با توجه به شرایط، پیش‌بینی می‌شد که ارگ ریاست جمهوری نیز با طرح مستقل به استانبول برود، اما محمدآشرف غنی، رییس جمهور کشور، در ادامه طرح خود را برای توحید به شورای عالی مصالحه ملی فرستاد. منابع در ارگ گفته بودند که این طرح بیانگر دیدگاه حکومت است و ارگ توقع دارد که در نشست استانبول روی آن توافق شود. هرچند آقای غنی طرح سه‌مرحله‌ای‌اش را روز سه‌شنبه، هفدهم حمل، در یک نشست شرح داد، اما جزییات آن همه‌گانی نشد. با این حال در طرح آقای غنی بحث حکومت انتقالی منتفی خوانده شده، اما او برای مشارکت با گروه طالبان برای شکل‌گیری حکومت صلح، چراغ سبز نشان داده است. در همین حال منابع در شورای مصالحه ملی توحید طرح‌ها را «پهچیده» می‌خوانند؛ زیرا دیدگاه‌ها در برخی از نقاط تفاوت زیادی دارد. براساس زمان احتمالی، نشست استانبول به هدف ایجاد دولت انتقالی صلح و تصمیم در مورد آینده افغانستان در هفدهم حمل برگزار می‌شود. با این حال طالبان تصریح کرده‌اند که در صورت برگزار نشدن این نشست پیش از رمضان، باید برای پس از ماه رمضان به تأخیر بیفتد.

شریک کنیم و مطمئن هستیم که نظرات آن‌ها با نظرات احزاب زیاد دور نیست، اما این که دولت تأکید دارد که در دوران انتقال باید دولت بر سر کار باشد، حکومت انتقالی صلح هم می‌خواهد همین دولت شود و اصلاً برای حکومت انتقالی صلح می‌خواهد که انتخابات برگزار شود و فقط همین قدر می‌گوید که ما کاندید نیستیم، این طرح عملی نیست؛ یعنی یک طرحی است که هدفش پیچاندن جناح‌هایی که می‌خواهند در ترکیه تصمیم بگیرند، است و هدفش تأخیر تصمیم‌گیری در ترکیه است. این هدف به نظر من به جایی نمی‌رسد».

در بحث رفتن به استانبول، آقای جریر تصریح کرد که احزاب به شکل مستقل و نه در چارچوب هیأت دولت به استانبول می‌روند. به گفته او، حزب اسلامی به رهبری گلبدین حکمتیار پیش از این هم در مسکو جزو هیأت دولت نبود. همایون جریر گفت: «من فکر می‌کنم که حزب هم قبلاً در مسکو جزو هیأت دولت نبود. ما جزو دولت نیستیم، ما اپوزیسیون دولت هستیم. از احزاب بزرگ دیگر هم کسی حاضر نیست که جزو هیأت دولت برود. حزب اسلامی عضو دولت نیست و احزاب دیگر هم حالا از نظر رابطه با صلح، نظرشان کاملاً با نظر دولت متفاوت است. هیچ یکی از احزاب بزرگ طرح دولت را طرح عملی نمی‌دانند».

هرچند روزنامه ۸صبح تلاش کرد دیدگاه برخی دیگر از این هفت حزب مطرح را درج کند، اما برخی از احزاب سکوت اختیار کردند و در عین حال زمینه تماس با شماری دیگر نیز فراهم نشد.

منابع در شورای مصالحه: دیدگاه احزاب شامل طرح است

در همین حال شورای عالی مصالحه ملی می‌گوید که روند توحید طرح‌ها هم چنان ادامه دارد و قرار است همه دیدگاه‌ها توحید شود. یک عضو برجسته در کمیته رهبری شورای عالی مصالحه ملی به روزنامه ۸صبح گفت که ضرب‌الاجل برای توحید طرح مشخص نشده است، اما پیش‌رفت‌ها برای تهیه یک طرح واحد از سوی افراد نزدیک به ارگ، شورای مصالحه و احزاب و جریان‌های سیاسی ادامه دارد. به باور این عضو کمیته رهبری شورای مصالحه، تلاش بر این است که یک طرح واحد از سوی این شورا در نشست استانبول ارایه شود. او گفت که «عجله‌ای در کار نیست» و روند توحید دیدگاه‌ها به گونه نیمه‌وقت ادامه می‌یابد.

به گفته این عضو کمیته رهبری، «هیچ حزب کلان، مقتدر یا مطرحی باقی نمانده است که طرح خود را به ما روان نکرده باشد و طبعاً طرحش هم مد نظر

که داکتر عبدالله است، به نام شورای عالی مصالحه جدا طرح بدهد؛ وقتی که هفت حزب مهم طرح خود را جدا ساخته، دیگر در شورای عالی مصالحه کی می‌ماند که باید طرح خود را بدهد. یک داکتر عبدالله می‌ماند که آقای عبدالله هم جزو دولت است و پنجاه درصد دولت را دارد». به گفته آقای جریر، حزب اسلامی هیچ ارتباطی با شورای عالی مصالحه ملی ندارد، این شورا را به رسمیت نمی‌شناسد و نیازی ندارد که طرح خود را به این شورا تحویل دهد.

به گفته جریر، هفت حزب مطرح «طرح مشترک» دارند و با یک دیدگاه مشترک به استانبول می‌روند. همایون جریر افزود که این احزاب به شریک کردن طرح‌ها از سوی سپیدار نیاز ندارند و طرح مشترک خود را نیز با شورای عالی مصالحه ملی در میان نگذاشته‌اند. این عضو برجسته حزب اسلامی گفت که صحبت‌هایی با امریکا داشته‌اند و طرح‌شان با مقام‌های این کشور در میان گذاشته شده است. او افزود که احزاب در گذشته طرح جداگانه داشتند، اما حالا طرح‌های‌شان را «یکی» کرده‌اند و با «دیدگاه مشترک» به استانبول می‌روند. آقای جریر در حالی این‌گونه موقف‌گیری می‌کند که پیش‌تر حزب جنبش ملی اسلامی و حزب محاذ ملی دیدگاه‌های‌شان را با سپیدار نیز در میان گذاشته‌اند. این عضو حزب اسلامی به رهبری گلبدین حکمتیار با توجه به شریک شدن این طرح با طرف‌ها، در مورد آن جزییات نداد، اما گفت که هفت حزب مطرح روی «نکات اساسی» که باید در نشست استانبول بحث شود»، توافق کرده‌اند. او افزود: «فرضاً مختصر اگر نکات کلان و کلی را بگوییم، روی این که یک حکومت انتقالی صلح ضرور است، توافق وجود دارد. روی این که آتش‌بس باید شود، توافق وجود دارد. روی این که حکومت انتقالی یک سال باشد، بعد از آن انتخابات برگزار شود و لویه‌جرگه تعدیل شود، توافق وجود دارد. همان طرح آقای خلیل‌زاد تعدیل شده است. نقطه نظرانی در آن اضافه شده است. من فکر می‌کنم کار کلانی کردیم که دو ماه بحث کردیم. ما بالای چوکات اصلی طرح و موارد اصلی که در ترکیه باید روی آن توافق شود، به توافق رسیده‌ایم. ما خیلی از دولت و شورای عالی مصالحه جلو رفتیم، چون دو ماه شده است که بالایش کار می‌کنیم».

به باور آقای جریر، «یک طرف اصلی بحث که مصالحه به نظر آن‌ها بیش‌تر ربط دارد، طرف طالبان است» و هفت حزب مطرح تلاش می‌کنند که نظرهای‌شان را با آنان شریک کنند. او افزود: «ما تلاش داریم با آن‌ها [طالبان] هم نظرات خود را

حبیب حمیدزاده

اولویت‌ها در نشست ترکیه؛ تغییر نظام و تضمین دست‌آوردها

قانون‌گذاری و امور قضایی کشور دست باز دارد. این نظام و قانون اساسی موجود به رییس جمهور صلاحیت داده است که در تمام امور کشور مداخله کند، هر وقت خواسته باشد افراد را عزل، مقرر و تفویض صلاحیت کند. این قانون و نظام حتا زمینه رفتارهای فراقانونی را برای رییس جمهوری فراهم ساخته است. رییس جمهور کنونی، وزیران، معاونان وزارت‌خانه‌ها، والیان، فرماندهان امنیه ولایات، فرماندهان امنیه ولسوالی‌ها، ولسوالان، رییسان معارف و... را با امضای خودش مقرر می‌کند و این به معنای همه‌کاره بودن امور مملکت است. از این لحاظ، نظام کنونی نه تنها به ختم منازعه کمک نکرده، بلکه در اغلب موارد سبب منازعه شده است. نظام آینده باید ضامن توزیع عادلانه منابع و قدرت برای تمام اقشار جامعه باشد. به گونه‌ای که تمام ملیت‌های ساکن در افغانستان خود را در آیین آن ببینند و احساس امنیت کنند.

نظام ریاستی موجود به دلیل سرشت انحصارگرش سبب نارضایتی اقوام، گروه‌ها و احزاب سیاسی مختلف کشور شده است. برای همین، در نشست استانبول احزاب بزرگ و اقوام بزرگ افغانستان (حزب جمعیت اسلامی، حزب وحدت اسلامی و حزب جنبش اسلامی) طرح بدیل در مورد نظام حاکم خواهند داشت. بهتر است کشورهای منطقه، ایالات متحده امریکا و هم‌پیمانانش، احزاب بزرگ سیاسی افغانستان و همه اشتراک کننده‌گان نشست مسکو نیز به طرحی که در آن از نظام جدید حمایت شده است، تن بدهند. از همین اکنون مشخص است که نظام ریاستی کنونی و امارت طالبان با مخالفت اکثریت رهبران داخل افغانستان و جامعه جهانی مواجه خواهند شد.

بقای ارتش کنونی به اندازه تغییر نظام سیاسی - غیرمتمرکزسازی نظام، با اهمیت و ضروری است. ارتش ضامن بقا و دوام حیات افغانستان است. هرگونه تغییر و تحول می‌باید در سایه فعالیت و موجودیت ارتش کنونی انجام شود. دستبرد یا طرح سو و یا منفی در مورد ارتش، افغانستان را گرفتار آشوب و هرج‌ومرج می‌سازد. این تجربه تلخ را در پایان کار حکومت کمونیست‌ها در اواخر دهه شصت شاهد بودیم. رهبران جهادی نتوانستند ارتش و امکانات آن را که متعلق به کشور و مردم افغانستان بود، حفظ کنند و همین افلاس نظامی سبب سقوط کابل به کام جنگ‌های داخلی شد.

افغانستان ناکام است و در تمام زمینه‌ها به بن‌بست کامل رسیده است. نظام موجود در پهلوی معضل طالبان، معضل بزرگ و گاهی سد راه توسعه و وحدت ملی افغانستان بوده است. بنابراین، نتیجه نشست ترکیه در پهلوی پایان دادن به چهاردهه جنگ در افغانستان باید به نظام ریاستی نیز پایان بدهد. نظام پس از ختم منازعه باید براساس ویژه‌گی‌های تاریخی، قومی، مذهبی و فرهنگی افغانستان پایه‌ریزی شود. نظام پس از منازعه بی‌آن‌که جدلی بر سر اسم مشخص آن صورت بگیرد، نیاز است تمام ویژه‌گی‌های یک سیستم غیرمتمرکز را داشته باشد و تمثیل کند. پس از چهل سال جنگ میان یک‌دیگر باید همه به این نتیجه رسیده باشند که نظام ریاستی موجود و رقابت‌های غیرسالم و پر از تقلب و خیانت برای قرار گرفتن در رأس آن، افغانستان را در وضعیت بدتر قرار داده است. مدل ریاستی بدترین و ناکام‌ترین مدل برای اداره و نگه داشتن نظم افغانستان است. بر تازگه‌گی این نظام حتا اصحاب حکومت هم اذعان دارند. در صورتی که بر سر ادامه کار نظام ریاستی یا سیستم شبیه به آن پافشاری و یا در نهایت این مدل تمایل شود، صلح توهم است و پایه‌دار نخواهد بود.

افغانستان در یک سده اخیر شش نوع نظام سیاسی را تجربه کرده است که هر کدامشان با مخالفت مردم روبه‌رو شده و به بن‌بست رسیده و در نهایت با شکست مواجه شده‌اند. آخرین نظام سیاسی افغانستان، نظام ریاستی موجود است که بر مبنای قانون اساسی ۲۰۰۴ ریاست متمرکز انتخاب شده است. در این نظام، صلاحیت رییس جمهوری نامحدود است. براساس قانون اساسی، رییس جمهور هم رییس دولت است و هم در

در نتیجه ماه‌ها مذاکره اکنون چند مورد مهم در مورد افغانستان روشن شده است و انتظار می‌رود نشست ترکیه نیز حول همان چند مورد بچرخد. طالبان در دو نوبت نشست مسکو و در مصاحبه با پژوهشگران گفته‌اند که از این به بعد رهبری جامعه پشتون حق مسلم آنان است. این حق را به دلیل جنگ در برابر امریکایی‌ها و کشاندن آنان به میز مذاکره برای خویش قایل‌اند. مشخص است که امریکا، حکومت و کشورهای منطقه در نشست ترکیه راهی جز پذیرفتن بخش عظیمی از خواست‌های آنان ندارند. عمده‌ترین خواست گروه طالبان حق رهبری جامعه پشتون و حضور آنان در نشست‌های بزرگ ملی و تقسیم قدرت به نماینده‌گی از جامعه پشتون در آینده است. به نظر می‌رسد که گروه طالبان امتیاز رهبری جامعه پشتون را بر امتیاز امارت ترجیح می‌دهند. عمده‌ترین چیزی هم که غنی را وادار به طرح برگزاری انتخابات زودهنگام کرده، بحث رهبری جامعه پشتون است. غنی می‌گوید که طالبان در انتخابات این حق رهبری جامعه پشتون را بگیرند، غنی می‌پندارد که از این طریق آنان نمی‌توانند به آن دست یابند. غنی می‌خواهد از طریق رقابت مسالمت‌آمیز آنان را از رسیدن به رهبری جامعه پشتون کنار بزند و در حاشیه نگه دارد. غنی خواب توافقی شبیه به توافق با حکمتیار را می‌بیند که این از محالات است. افزون بر این، مسأله دیگری که هم برای طالبان و هم برای ملیت‌های غیرپشتون مهم و مطرح است، نظام آینده افغانستان است.

نظام موجود که فقط یک قوم در افغانستان از آن حمایت می‌کند و خواستار آن است، در توزیع عدالت برای مردم

نظام موجود که فقط یک قوم در افغانستان از آن حمایت می‌کند و خواستار آن است، در توزیع عدالت برای مردم افغانستان ناکام است و در تمام زمینه‌ها به بن‌بست کامل رسیده است. نظام موجود در پهلوی معضل طالبان، معضل بزرگ و گاهی سد راه توسعه و وحدت ملی افغانستان بوده است. بنابراین، نتیجه نشست ترکیه در پهلوی پایان دادن به چهاردهه جنگ در افغانستان باید به نظام ریاستی نیز پایان بدهد. نظام پس از ختم منازعه باید براساس ویژه‌گی‌های تاریخی، قومی، مذهبی و فرهنگی افغانستان پایه‌ریزی شود.

نشست استانبول برای این‌که در مورد مسایل مهم آینده افغانستان، یعنی قانون اساسی، نوعیت نظام، سرنوشت ارتش، انتقال قدرت، آتش‌بس دائمی و جایگاه گروه طالبان در نظام جدید است، با اهمیت و قابل تأمل است. در این نشست، تمام طرف‌ها راه حل و طرح خاص خود را برای افغانستان خواهند داشت. برای این‌که در این نشست روی اصول و بنیاد افغانستان جدید - افغانستان با سیستم و اصول تازه بحث و شاید هم توافق صورت می‌گیرد، از اهمیت بالایی برخوردار است. پس از ناکامی‌های بی در پی و عدم توزیع عادلانه قدرت و منابع دیگر توسط نظام‌ها در صد سال اخیر، انتظار می‌رود بیش‌ترین جدل در نشست ترکیه بالای نظام سیاسی کشور باشد. عمده‌ترین بحث در این نشست، نظام آینده و چگونه‌گی مدیریت و اداره کشور است. بحث دیگر، موضوع حقوق بشر، دموکراسی، آزادی بیان و رسانه‌ها است که طی بیست سال اخیر تمرین شد، جا افتاد و هم‌چون ارزش‌های انسانی برای مردم مهم است.

نشست استانبول؛ زمان تعقل است

اسحاق علی آغاسا

شبکه‌های اجتماعی و عده‌ای از چهره‌ها و جریان‌های سیاسی بدل شده، نیز خام است و به صورت جدی دنبال نمی‌شود.

با توجه به این وضعیت، نمی‌توان نگران نبود. نقدها بر عملکرد کارگزاران حوزه جمهوریت و گروه طالبان، نتیجه‌ای مشخص نداشته است. طالبان به جنگ‌شان در برابر مردم افغانستان شدت بخشیده‌اند و دیدگاه‌ها در حوزه جمهوریت پراکنده است.

واقعیت این است که نشست صلح استانبول، یک فرصت استثنایی برای پایان جنگ و حل منازعه تاریخی قدرت در افغانستان است. برای بهره‌برداری و استفاده درست از این فرصت، لازم است طرف‌ها هم در حوزه «جمهوریت» و هم در جناح «مارت» با دوراندیشی و نگاه معطوف به آینده، به ترکیه بروند. هرگونه نگاه عصبیت‌زده و مبتنی بر منافع شخصی/گروهی، منازعه افغانستان را پیچیده‌تر می‌کند. نشست صلح استانبول، بزرگ‌تر و سرنوشت‌سازتر از آن است که به تسویه حساب‌های شخصی افراد و جریان‌های سیاسی و حتا طالبان با غنی خلاصه شود. لحظه‌شماری برای رفتن غنی از ارگ ریاست جمهوری، افغانستان را به جایی نمی‌رساند، آن‌گونه که تمديد حضور او در قدرت، نمی‌تواند ارزش‌های جمهوریت و دست‌آوردهای بیست سال اخیر را حفظ کند. در نشست صلح استانبول، باید اساس قوی برای افغانستان گذاشته شود. تمرکززدایی قدرت، یکی از مهم‌ترین موضوعات مورد بحث در این نشست باید باشد. هم‌چنان تمام طرف‌ها از منافع زودگذر تیمی/جناحی‌شان باید عبور و معضل تاریخی قدرت را به شکل اصولی حل کنند. این موارد در صورتی ممکن است که کارگزاران حوزه جمهوریت و رهبران طالبان از گذشته درس گرفته باشند و با واقع‌بینی روی فرمول تازه توافق کنند.

یک طرح خیرخواهانه برای افغانستان نیست. این طرح در راستای اهداف و منافع مجموعه‌ای خاص، تهیه شده است.

در بیرون از حکومت، دیدگاه‌های جناح‌های سیاسی پراکنده است. تعدادی از جریان‌ها اعلام کرده‌اند که با طرح مستقل به نشست صلح استانبول می‌روند. هرچند شورای عالی مصالحه ملی گفته است که تلاش برای توحید دیدگاه‌ها و طرح‌های جناح‌های مختلف را آغاز کرده، اما معلوم نیست که نتیجه این تلاش‌ها چه خواهد بود. کمیته احزاب که با شرکت هفت حزب سیاسی تشکیل شده است، با توجه به تجربه‌های ناکام گذشته، نیز نمی‌تواند یک چشم‌انداز روشن و امیدوارکننده برای توحید دیدگاه‌ها در حوزه جمهوریت ترسیم کند. این موارد، نشان‌دهنده آن است که طرف‌ها در حوزه جمهوریت، هم‌چون دوونیم سال گذشته، اقدام نتیجه‌بخش در مسیر صلح نداشته‌اند. بحث نوعیت نظام که این روزها به سوژه کاربران

و خیرخواهانه نیست. کارگزاران حکومت با محوریت محمدشرف غنی، رییس جمهوری، در تلاش‌اند تا حضورشان در قدرت را تمديد کنند. به همین دلیل، آنان طرح سه‌مرحله‌ای را آماده کرده‌اند که براساس آن پیشنهاد شده است نخست توافق سیاسی حاصل و آتش‌بس برقرار شود، سپس طالبان در حکومت فعلی مشارکت کنند و در مرحله سوم در فاصله زمانی شش تا نه ماه انتخابات برگزار شود. از قراین پیدا است که پذیرش این طرح از سوی جناح‌های سیاسی و طالبان، محال است. فهم این وضعیت، برای کارگزاران حکومت دشوار نیست. آنان به خوبی درک می‌کنند که دغدغه جناح‌های دیگر حوزه جمهوریت، چیزی غیر از بقای غنی در قدرت است. هم‌چنان آنان به خوبی آگاه‌اند که برای بسیاری از جناح‌های سیاسی آن‌چه مهم است، حفظ جمهوریت و ارزش‌های آن است، نه تمديد حکومت کنونی که با بی‌اعتمادی جمعی روبه‌رو و به انحصار قدرت متهم است. از این جهت، طرح حکومت،

دوونیم سال تلاش صلح‌جویانه، یک پیام روشن به ما دارد: این‌که منازعه افغانستان پیچیده است و با برخوردهای سلیقه‌ای و مبتنی بر منافع افراد/گروه‌ها حل نمی‌شود. حاصل نزدیک به هفده ماه مذاکره طالبان و امریکا، توافق‌نامه‌ای بود که پس از پایان کار ترمپ و روی کار آمدن بایدن، سرنوشت روشنی ندارد. اکنون امریکا و طالبان در تفسیر مواد این توافق‌نامه اختلاف نظر دارند و احتمالاً با فرارسیدن ماه می (زمان خروج نیروهای خارجی از افغانستان)، این اختلاف نظر جدی‌تر می‌شود. به دنبال آن، گفت‌وگوهای بین‌الافغانی دوحه نیز ره به جایی نبرد. این گفت‌وگوها در نخستین روزها، با بن‌بست روبه‌رو شد و هیأت‌های گفت‌وگوکننده دولت و طالبان، از مرحله طرح اجندا و توافق روی طرزالعمل فراتر نرفتند. با توجه به همین امر، دولت جدید امریکا از مذاکرات بین‌الافغانی قطر قطع امید و برای حل مسأله افغانستان طرح تازه‌ای را پیش‌کش کرد. براساس این طرح، قرار است نشست فراگیر با حضور تمامی جناح‌های افغانستان و نماینده‌گان کشورهای منطقه و جهان، زیر نظر سازمان ملل در شهر استانبول ترکیه برگزار شود. با توجه به دوونیم سال تلاش ناموفق و نبود اجماع منطقه‌ای و جهانی در پیوند به صلح افغانستان، به نظر می‌رسد نشست استانبول، فرصتی بسیار مهم و سرنوشت‌ساز برای افغانستان است. قرار معلوم، هم ترک‌ها به عنوان میزبانان این نشست و هم کشورهای منطقه و جهان به عنوان طرف‌های دخیل در قضیه افغانستان، برای موفقیت این نشست مصمم هستند. این، حسن بس مبارک و میمون نشست استانبول است.

این در حالی است که به نظر می‌رسد مواجهه بسیاری از طرف‌ها هم در حوزه «جمهوریت» و هم در جناح «مارت» نسبت به نشست صلح استانبول، آینده‌نگرانه

+93) 700 175 510 / +93) 788 788 799

جهت سفارش آگهی‌تان با شماره‌های روبه‌رو در تماس شوید:

روزنامه ۸ صبح برای توسعه کسب و کارتان صفحه‌ی ویژه تبلیغات ایجاد کرد. روزنامه ۸ صبح به هدف کمک و حمایت از توسعه مشاغل و تجارت، تبلیغات شما را با هزینه کم‌تر و کیفیت بهتر نشر می‌کند. این روزنامه یک صفحه‌ی ویژه تبلیغاتی را به همین منظور راه‌اندازی کرده است. در این صفحه‌ی ویژه به تناسب استطاعت شما فضا وجود دارد. ما با داشتن تیراژ بلند در نسخه‌ی چاپی و مخاطبان حداکثری در پایگاه‌های مجازی‌مان آماده همکاری با مشاغل و کسب‌وکارهای مختلف هستیم تا تبلیغات شما را با مخاطبان خود به اشتراک بگذاریم.

بهزاد فرنیچر

Email: behzad.dost@gmail.com 0781 700 000

بهزاد فرنیچر کیفیت بهتر

آدرس: چهارراهی بره‌کی، کابل، افغانستان

شرکت خدمات IT برتر تیک

لیست بهترین خدمات ما

- طراحی وبسایت
- وب هاستینگ و ثبت دامین
- طراحی و توسعه دیتابیس
- ساخت برنامه‌های موبایل
- طراحی و پیاده سازی نتورک
- نصب کامره‌های امنیتی
- بازاریابی از طریق شبکه‌های اجتماعی
- گرافیک دیجیتال (لوگو، بروشور، ویزیت کارت...)
- سنو (بالا بردن رتبه سایت در صفحه اول گوگل)

+93777690909

info@bartartech.com

+93787935900

www.bartartech.com

کوته سنگی، کولابی دواخانه، کابل افغانستان

آشپزخانه مادر

تهیه غذاهای با کیفیت با نازل ترین قیمت برای محافل رسمی و شخصی

آشپزخانه مادر یکی از مدرن ترین و پیشرفته ترین آشپزخانه‌های پایتخت است که افتخار دارد برای اولین بار در افغانستان با ویژگی‌های منحصر به خودش به فعالیت آغاز نموده است. آشپزخانه مادر افتخار دارد که بهترین و باکیفیت‌ترین غذاهای داخلی و خارجی را با مجرب ترین آشپزها برای محافل رسمی و شخصی، مهمانی‌ها و دعوت‌ها، ورکشاپ‌ها و سمینارها با انتقال رایگان به اسرع وقت با نازل ترین قیمت در خدمت مشتریان عزیز قرار دارد. ما در تلاش هستیم تا با ارائه خدمات صادقانه و متفاوت از دیگران اعتبار و رضایت مشتریان محترم‌مان را کسب کنیم و باورمندیم که گنجی با ارزش‌تر از رضایت و خدمت صادقانه برای همشهریان ما وجود ندارد.

شماره‌های تماس: ۰۷۷۰۶۷۶۴۶۵ - ۰۷۰۷۱۳۱۳۲۶

آدرس: سرک اول کارته چهار، کوچه لیسه عالی رابعه بلخی

شفاخانه آینه صحت

تخفیف ویژه ۲۸۰۰۰ افغانی

کاشت مو طبیعی به روش FUE

کاشت مو یکی از تداوی‌های عمده و اساسی برای طاسی سر است. در این تداوی موها از ساحات عقب سر یعنی قسمت‌هایی که موها قوی‌تر هستند و مساعد به ریزش نیستند گرفته شده و به قسمت جلو سر یعنی جاهای خالی انتقال داده می‌شود. قبلاً هموطنان ما برای اجرای این عملیه مجبور به سفر به خارج از کشور بودند اما فعلاً این عملیه در داخل کشور با مصارف کمتر قابل اجرا است. تیم مرکز جلدی و زیبایی شفاخانه آینه صحت با سرپرستی داکتر پامیرحسین صالحی، داکتر میوند حبیب و داکتر وحیدالله عاشر، با در نظر داشت شرایط اقتصادی هموطنان ما کاشت مو را با کیفیت عالی و تخفیف ویژه انجام می‌دهد.

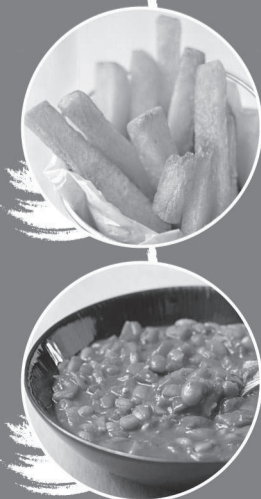
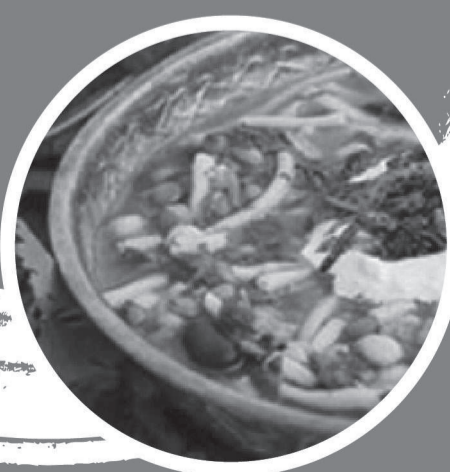
آدرس: بین چهارراهی پروان دوم و گل سرخ، شفاخانه آینه صحت

شماره تماس: ۰۷۸۱۲۳۵۰۴۰

آشردلیذیر

یک بار امتحان کنید بار بار نوش جان

آدرس: جاده بابہ مزاری، مهتاب قلعه، روبروی شفاخانه محمدعلی جناح، جوار دانشگاه رابعه بلخی شماره تماس: ۰۷۷۵۲۰۷۳۶۸

آنچه هر وکیل باید بداند

دیدار با موکلین

طبعاً هر قشر جامعه برای یک وکیل رای می‌دهند. مهم‌ترین اقشاری که با حضور پررنگ پای صندوق‌های رای می‌روند؛ جوانان، مردان و زنان هستند. با خیر بودن از مشکلات هر سه قشر، از وجایب و مکلفیت‌های مأموریت یک وکیل است. توجه به این مورد، در حقیقت توجه به میزان رضایت اقشار مختلف جامعه از عمل کرد وکیل منتخب در آینده است.

ایجاد روابط تنگاتنگ با سفارت‌خانه‌ها

بودجه اغلب پروژه‌های دهات از طریق دفاتر خارجی، موسسات بین‌المللی، کمک‌کننده‌ها و سفارت‌خانه تمویل می‌شود. تامین ارتباط تنگاتنگ با آنان زمینه اهدا و تخصیص بودجه برای پروژه‌های پیشنهادی ولایات را فراهم می‌کند. حفظ روابط با دفاتر مذکور مجال و فرصت بودجه‌سازی برای نیازهای صحتی و آموزشی موکلین را فراهم می‌سازد. موسسات همکار در ایجاد روابط مفتخر می‌شوند و بدون کدام مشکل و محدودیت خواست‌های مشروع و منطقی وکلا را (که مستقیماً موکلین از آن مستفید می‌شوند) می‌پذیرند.

اخذ سهمیه بورسیه‌های تحصیلی

لایب‌گری با نماینده‌گی‌های کشورهای خارجی در افغانستان زمینه اختصاص دادن بورسیه‌های تحصیلی برای فرزندان توانا و جوانان درس‌خوان را مهیا می‌سازد. این کار به توسعه کشور در آینده کمک فراوان می‌کند. هر جوان و دانشجویی که از طرف وکیل منتخبش به این مزایا برسد، هرگز لطفش را فراموش نخواهد کرد و هم احترامش را برای زمینه‌سازی این فرصت پاس خواهد داشت. هر جوانی که با فراهم شدن این فرصت با دانش آراسته شود، فردا به جامعه تقدیم خواهد شد و پله‌های رشد را اساس خواهد گذاشت. پس این گام باید توسط وکلا جدی گرفته شود.

سفرهای خارجی

تنظیم سفرهای خارجی، شناخت و تجربه اعضای مجلس نماینده‌گان را از جهان بیش‌تر می‌کند. وکلا با سفرهای خارجی‌شان از روند کار پارلمان در کشورهای دیگر جهان و شیوه‌های درست رسیده‌گی به مشکلات موکلین آگاه می‌شوند و می‌توانند از آن در امور کاری خویش استفاده بهینه کنند. پارلمان در کشورهای بیرونی با تجربه و تخصص کاری طولانی‌تر آراسته‌اند. آشنایی وکلا با محیط کاری پارلمان‌های معیاری که قوانین و صلاحیت‌ها در آنان به صورت کلی و همه‌جانبه تطبیق و عملی می‌شود، پارلمان کشور را برای کار معیاری کمک خواهد کرد.

صدا بلند کردن در برابر بی‌عدالتی‌ها

وکیلی که بر کرسی پارلمان تکیه می‌زند، مردم از وی توقع تصویب قوانین و نظارت از تطبیق آن را دارند. عدالت مقوله‌ای است که همیشه قربانی خواست‌ها و منافع افراد می‌شود. صدا بلند کردن و حنجره شدن برای عدالت، از رسالت‌های انسانی و از وجیبه‌های اجتماعی زیست باهمی برای ایجاد محیط مناسب برای زنده‌گی بشر است. توقع

می‌رود که وکلا لوحه عدالت را بر دل و ذهن‌شان نقش و هر عمل‌شان را قضاوت کنند.

حل مشکل مردم از روش‌های مطلوب

مردم نزد وکلا با مشکلات و خواست‌های متعدد و فراوان مراجعه می‌کنند. اغلب این خواست‌ها مشروعیت قانونی ندارد و فراقانونی است. رسیده‌گی به این خواست‌ها و مشکلات از توان و صلاحیت وکلا خارج است. رسیده‌گی به چنین خواست‌ها ممکن است، موجب رضایت موکلین شود؛ اما منجر به نقض قوانین و زیر پا شدن عدالت می‌شود. یک وکیل باید بکوشد تا در آغاز کارش وعده عمل مطابق اصول و در چوکات قانون را بدهد. این کار از توقعات بی‌جای موکلین می‌کاهد و بر خواست‌های‌شان محدودیت ایجاد می‌کنند. هرگاه وکیلی خواسته‌ای را مطرح می‌کند، می‌باید قانون و اصول را در اجراءات آن مدنظر داشته باشد.

اولویت دادن به منافع عامه

در نظر گرفتن منافع عامه، خودکفایی عام را تضمین می‌کند. به خاطر ایجاد محیط مرفه، آرام و انکشاف‌یافته، وظیفه شهروندی ما است تا به ارزش‌های عام توجه کنیم و منافع جامعه را بر منافع فرد ترجیح دهیم. خیر در سهولت عام نهفته است. زمانی که یک پل و یا یک سرک به منظور نفع رساندن به مردم اعمار می‌شود، نفعش به همه می‌رسد. از این‌رو، اگر تمرکز روی منافع مردم صورت گیرد، بدون شک به نفع همه شهروندان است.

تامین ارتباطات با سران اداره محلی

اکثریت مشکلات مردم به ادارات ملکی و ارگان‌های نظامی محلی بر می‌گردد. مردمی که توان دسترسی به ادارات را نداشته باشند، برای انجام خواست‌های‌شان از وکلا کمک می‌طلبند. تامین روابط با سران ادارات محلی زمینه رسیده‌گی آسان به قضایا را فراهم می‌کند و از مشکلات مردم می‌کاهد. این شناخت دو جنبه متقابل (بین سران ادارات و مردم که از کمک‌ها و برنامه‌های دولت مستفید می‌شوند) را احتوا می‌کند. وکلا می‌توانند در شناخت افراد، موشکافی مشکلات و یافتن راه حل، سران ادارت محلی را هدایت دهند و رهنمایی کنند.

تخصیص ۵۰ درصد معاش برای سایر امور

وکالت علاوه بر امتیازات معنوی، امتیازات مادی قابل ملاحظه نیز دارد. پول هنگفتی که به حساب وکلا واریز می‌شود، می‌بایست به دو حصه تقسیم شود. یک بخش آن صرف مصارف شخصی، کرایه خانه، حل مصارف خانواده و پس‌اندازش شود. حصه دیگرش لازم است تا برای سهولت موکلین، برنامه‌های آینده، منافع عام و... صرف شود. این کار، رضایت طولانی‌مدت را فراهم می‌کند و زمینه برد بدون چالش انتخابات‌های آینده را آماده می‌سازد.

کرایه/تجهیز لیلیه برای محصلان

نداشتن جای مناسب بودوباش برای دانشجویان در دوران تحصیل تهدید بزرگ محسوب می‌شود. رسیده‌گی به این مشکل در حقیقت حل نیمی از مشکلات دوران دانشجویی است. دوران دانشجویی

مردم نزد وکلا با مشکلات و خواست‌های متعدد و فراوان مراجعه می‌کنند. اغلب این خواست‌ها مشروعیت قانونی ندارد و فراقانونی است. رسیده‌گی به این خواست‌ها و مشکلات از توان و صلاحیت وکلا خارج است. رسیده‌گی به چنین خواست‌ها ممکن است، موجب رضایت موکلین شود؛ اما منجر به نقض قوانین و زیر پا شدن عدالت می‌شود. یک وکیل باید بکوشد تا در آغاز کارش وعده عمل مطابق اصول و در چوکات قانون را بدهد. این کار از توقعات بی‌جای موکلین می‌کاهد و بر خواست‌های‌شان محدودیت ایجاد می‌کنند. هرگاه وکیلی خواسته‌ای را مطرح می‌کند، می‌باید قانون و اصول را در اجراءات آن مدنظر داشته باشد.

سخت‌ترین دوره از لحاظ مالی به شمار می‌رود. دورانی که جز نان سیلو، لوبیا و شیر خشک، غذای دیگری در دسترس دانشجو نیست. در صورتی که هر وکیل وعده و تعهد کرایه و تجهیز یک خوابگاه/ لیلیه را برای حداقل ۵۰ دانشجوی دانشگاه بدهد، بدون شک مشکلات جمع کثیری از دانشجویان حل می‌شود.

تنظیم اوقات رسمی دیدار

بیش‌تر موکلین از محدودیت‌های دید و بازدید با وکلای انتخابی‌شان گلایه دارند. آنان به این باور اند که نمی‌توانند با وکیل‌شان ارتباط برقرار کنند. مشخص کردن وقت مناسب و منظم برای دیدار، هم موکلین را راضی نگه می‌دارد و هم از تلف شدن وقت وکیل جلوگیری می‌کند.

مطالعه و کتاب‌خوانی

مطالعه و کتاب‌خوانی یک وکیل را شخصیت فهمیم، دانشمند و فرهنگی جلوه می‌دهد. وکلای که مطالعه می‌کنند، در جلسات فرهنگی و اجتماعی اشتراک می‌ورزند و زمینه رشد فرهنگ و ادبیات را با تشویق ادیبان، فعالان مدنی و شاعران فراهم می‌سازند. مطالعه و کتاب‌خوانی به وکیل ذهن باز، دید روشن و انگیزه پویا می‌دهد. نقل قول معروفی است، این‌که ملتی که کتاب نمی‌خواند، باید تمام تاریخ را تجربه کند.

شرح فعالیت‌های انجام شده

به خاطر اطلاع‌رسانی از عمل کرد و اجراءات، لازم است تا وکلا با تدویر نشست‌ها، برگزاری دید و بازدیدها و تنظیم سفرهای نظارتی ولایتی، موکلین‌شان را از اوضاع کشور و جامعه آگاه سازند و برای مأموریت خویش دست‌آورد و افتخار به ارمغان آورند. اکثر مردم از اجرای فعالیت‌های انجام شده بی‌خبر اند. این بی‌خبری نیازمند اطلاع‌رسانی به موقع است. همه‌گانی کردن فعالیت‌های امروزی، اعتماد موکلین به وکیل را تقویت می‌کند.

واسطه نشدن برای تقرر

وکلا نباید هرگز بحث برتری دادن یک فرد نسبت به فرد دیگر را در ذهن داشته باشند. اصل باورمندی به توانایی، شایسته‌سالاری و احترام به درایت، برای وکلا احترام به ارمغان می‌آورد. تأکید نکردن بر موضوع گزینش‌های سلیقه‌ای و به یک چشم دیدن همه افراد و برتری دادن به لیاقت، شایسته‌گی و توانایی موجب ایجاد شفافیت و محو فساد اداری می‌شود. هرگاه کارمند دولتی براساس واسطه در اداره‌ای گماشته شود، در برابر انجام وظیفه مسوولیت‌پذیر نخواهد بود.

گل‌رحمان قرز

بخش دوم و پایانی

پایمال نکردن عدالت و قانون

هیچ موضوعی اهمیت این‌چنینی ندارد که به خاطر آن بتوان عدالت را زیر پا و قانون را نقض کرد. تامین عدالت و تطبیق قانون یک کشور را به ثبات می‌رساند. جامعه مدنی زیر چتر قانون و تطبیق عدالت به سوی ملت شدن و توسعه سوق می‌یابد. بی‌پایید عدالت را حاکم روزگار و قانون را مسیر جهت‌یاب زنده‌گی مرفه و مسالمت‌آمیز خویش قرار دهیم.

دست زدن به مشکلات ذات البینی

خون با خون شسته نمی‌شود. دخالت در زنده‌گی و روزگار دیگران در حقیقت زمینه زنده‌گی آرام و امن ما را صدمه می‌زند. انسان با انجام کارهای منفی همیشه برای خود و ذهن خویش چالش ایجاد می‌کند. از جنگ و اختلاف چیزی ساخته نیست و در صلح و هم‌پذیری خیر نهفته است. کوشش کنیم انسان‌های خوبی باشیم که اگر خیر ما به کسی نمی‌رسد، حداقل ضرر ما نیز دامن‌گیر یک خانواده و یک قوم نشود. با دست زدن بر این معضل، اشک را به چشم یتیم جاری کرده‌ایم.

صرف نظر کردن از مسایل سمتی، حزبی و قومی

همه امور زیر چتر انسان بودن و انسانیت خلاصه می‌شود؛ موجودی که قبل از اسلام و دین حضور یافت و خداوند به خاطر رهنمایی‌اش هم دین، هم پیامبر و هم کتاب‌های آسمانی را نازل کرد. دامن زدن به مسایل سمتی، حزبی و قومی، استقبال کردن از برنامه‌های شوم دشمنان این خاک است. کشور با اتحاد فکری و تلاش باهمی آباد می‌شود. عاقبت دامن زدن به این مسایل، دوری، اختلاف، تجزیه، جنگ داخلی و بدبختی خواهد بود.

نه گفتن به تعصب و تبعیض

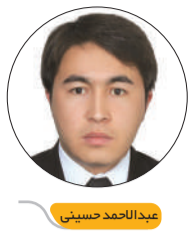
هیچ‌کس از تعصب و تبعیض نفع مستقیم نبرده است. گام‌های اولی تجزیه و بروز اختلافات داخلی از دست زدن به تعصب و تبعیض آغاز می‌شود. کاشتن بذر تعصب و تبعیض در داخل پارلمان (ممثل افغانستان کوچک)، در حقیقت زمین زنده‌گی باهمی را تخریب می‌کند. افغانستان، رنگین‌کمان زنده‌گی اقوام مختلف - اکثریت و اقلیت است. از این اقوام باید تعبیر تنوع را تفسیر و به آن افتخار کرد. خوب است تا به داشته‌های دیگران توهین نکنیم و کسی را نادیده نگیریم تا نادیده گرفته نشویم.

تعهد در قبال وطن، وظیفه و ملت

وکیلی که در برابر ملت و دولت هر زمان آماده پاسخ‌گویی و حساب‌دهی باشد، هیچ‌گاه در بحث‌های سیاسی آینده‌اش دچار تزلزل نمی‌شود. او با افتخار و مسوولیت‌پذیری کار می‌کند و باکی از حساب‌دهی و پاسخ‌گویی ندارد. داشتن تعهد از وکلا، چهره‌های مورد اعتماد، اشخاص مطمئن و مسوول می‌سازد.

روی هم رفته، توجه، دقت و تمرکز اعضای پارلمان افغانستان به موارد فوق و عمل مطابق این دستورالعمل‌ها آنان را نماینده‌گان پرافتخار و متنفذ می‌سازد. عمل کردن مطابق به این کارشیوه فرصت‌های معجزه‌آسا را برای وکلا مهیا می‌سازد. آن‌جا است که یک رای دهنده با افتخار می‌تواند از درایت، پاسخ‌گویی، توانمندی و لیاقت وکیلیش سخن بگوید و به او افتخار کند. اگر من وکیل می‌بودم، بدون شک این نوشته را تا آخر می‌خواندم. موارد مفید و موثر را به حافظه طولانی‌مدت خویش می‌سپردم و موارد غیرموثر را به نقد می‌گرفتم. آن‌جا بود که وکیل به کارش می‌فهمید و نویسنده به قلمش. هر نوشته‌ای حداقل یک‌بار به خواندنش می‌آرد. آرزو دارم این تلاش و کاوش، مورد قبول خواننده‌گان (به خصوص وکلا) قرار گیرد. برای وکلای عزیز آرزوی سلامتی، توفیق خدمت، توان قانون‌گذاری، فرصت حل مشکلات مردم و اندیشه صادق هم‌گرایی و اتحاد را دارم.

کارمندان شهرداری کابل به دنبال کار سرگردانند

عبدالاحمد حسینی

بی‌سرنوشتی‌شان ابراز نگرانی می‌کنند. آنان می‌گویند که بیش‌ترشان در خانه‌های کرایه‌ی زنده‌گی می‌کنند و اکنون توان پرداخت کرایه‌خانه‌شان را ندارند. آنان از حکومت به ویژه شهرداری کابل می‌خواهند که براساس لیاقت و استعدادشان در بست‌های خالی این اداره استخدام شوند.

در همین حال شهرداری کابل می‌گوید که این اداره در تلاش است تا تمامی کارمندان تنفیض شده را شامل بست‌های این اداره بسازد. غلام‌معروف علی‌زی، مسوول هماهنگی شهرداری کابل با رسانه‌ها، به روزنامه ۸ صبح گفت که یک تعداد از کارمندان این نهاد که اضافه بست و بیکار شده‌اند، دوباره نظر به رشته و زمان خدمت‌شان در دیگر بخش‌ها استخدام شده‌اند. او افزود که مسوولان شهرداری کابل روی تشکیلات سالی مالی ۱۴۰۰ کار می‌کنند و در صورت نهایی شدن، تمامی کسانی از کار برکنار شده‌اند دوباره نظر به توانایی و مدت خدمت‌شان در بست‌های این اداره استخدام می‌شوند. او ادعای این کارمندان را مبنی بر این‌که شهرداری کابل بست‌هایش را از طریق کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی به اعلام می‌گذارد، رد کرد. او گفت که این اداره بست‌هایش را از طریق خود شهرداری به اعلام می‌گذارد و شفافیت را در نظر می‌گیرد. از سوی دیگر وی درخواست مطالبه رشوت از سوی کارمندان این اداره را رد کرد. او گفت، در صورتی که چنین چیزی صورت گرفته باشد، کارمندان باید آن را اثبات کنند. او اطمینان داد که در صورت اثبات چنین ادعایی، متخلف مورد پی‌گرد قرار خواهد گرفت. علی‌زی افزود که هیچ کس حق ندارد که در بدل استخدام، از کارمند پول مطالبه کند.

این بار اول نیست که کارمندان پایین‌رتبه حکومتی از وضعیت کار ابراز نارضایتی می‌کنند. پیش از این نیز شماری از کارمندان در برخی از نهادها از تنفیض بست‌های‌شان و برخورد سلیقه‌ای شکایت داشتند. در آخرین مورد در قوس سال گذشته، مسوولان وزارت معادن و پترولیوم به دلیل آن‌چه «موثریت و کارایی» خوانده شد، بیش از یک هزار بست این وزارت را تنفیض کردند که واکنش‌هایی را نیز در پی داشت.

می‌کنند و می‌گویند که این نهاد معاش شماری از کارمندان تنفیض شده را با همه امتیازات آن پرداخت می‌کند، اما کسانی که واسطه و شناخت ندارند، تنها حدود چهار هزار افغانی دریافت می‌کنند. این در حالی است که معاش «جبران» با امتیازاتش ۱۱ هزار و ۵۰۰ افغانی و از کارمندان رسمی بین ۱۶ تا ۲۵ هزار افغانی است.

از جانب دیگر برخی از این کارمندان که نمی‌خواهند نامی از آنان برده شود، مدعی‌اند که مسوولان در این اداره در پی «خوش‌خوری» هستند. به گفته آنان، کسانی که «واسطه» یا «شناختی» با مسوولان این نهاد داشته باشند، دوباره تعیین بست می‌شوند. طبق گفته‌های آنان، در حال حاضر شماری از کارمندان تنفیض شده دوباره در بست‌های خالی این اداره استخدام شده‌اند. این کارمندان می‌گویند کسانی که شناخت ندارند، بیرون از تشکیلات مانده و سرگردان‌اند. این کارمندان می‌گویند، علی‌رغم این‌که بارها به رهبری شهرداری کابل عریضه نوشته و از آقای سلطان‌زوی خواستار کمک شده‌اند، اما تاکنون بی‌نتیجه بوده است. در عین حال این کارمندان می‌افزایند که برای حل مشکلات‌شان به ریاست منابع بشری نیز مراجعه کرده‌اند.

ریاست منابع بشری شهرداری کابل اما گفته است که «بروید رییس یک اداره را پیدا کنید تا شما را پیشنهاد کند». از سویی هم این کارمندان تنفیض شده تصریح می‌کنند که شماری از بست‌های این اداره خالی است و رییس منابع بشری برای استخدام کارمندان تنفیض شده در این بست‌ها حدود دو هزار دالر امریکایی «رشوت» مطالبه کرده است. یک کارمند که نخواست نامی از وی برده شود، در این مورد گفت: «رییس منابع بشری دو هزار دالر امریکایی می‌گیرد و نفر را استخدام می‌کند». با این‌همه این کارمندان تنفیض شده از

مسوولان در این اداره اطمینان می‌دهند که با نهایی شدن تشکیلات سال مالی ۱۴۰۰، همه کارمندان که تنفیض شده‌اند، نظر به «توانایی» و «لیاقت‌شان» در بست‌های این اداره جذب خواهند شد.

شهرداری کابل با آغاز سال مالی ۱۴۰۰ هجری خورشیدی، تشکیل ریاست سربسزی و زیبایی این اداره را منحل کرد. با منحل شدن این ریاست، نزدیک به یک هزار و ۴۰۰ کارمند آن بیکار و خانه‌نشین شدند. از این میان ۳۹۵ تن‌شان را کارمندان اداری و یک هزار دیگر آنان را کارمندان بخش تنظیف و زیبایی شهر تشکیل می‌دهند. اکنون این کارمندان می‌گویند که شهرداری کابل باید آنان را در بست‌های دیگر این نهاد جابه‌جا و تعیین بست کند. به گفته آنان، شهرداری کابل بست‌های خالی خود را از طریق کمیسیون اصلاحات اداری به اعلام گذاشته است. این کارمندان تنفیض شده استدلال می‌کنند که براساس مفاد قانون، اگر کارمندان نظر به دلایلی بست‌شان تنفیض و از کار بیکار می‌شوند، آن اداره مکلف است که این کارمندان را در بست‌های دیگر جابه‌جا و معاش‌شان را مطابق قانون حواله کند. اکنون برخی از کارمندان تنفیض شده، شهرداری کابل را به برخورد تبعیض‌آمیز متهم

شهرداری کابل حدود چهار ماه پیش «ریاست سربسزی و زیبایی» این نهاد را نظر به دلایلی منحل کرد و این کار سبب بیکار شدن بیش از یک هزار و ۵۰۰ کارمند آن شده است. اکنون برخی از این کارمندان از بی‌سرنوشتی‌شان شکایت دارند و می‌گویند که شهرداری کابل باید آنان را در بست‌های خالی این اداره استخدام کند. این کارمندان سابق شهرداری کابل، می‌گویند که در حال حاضر شماری از بست‌های این اداره خالی است و شهرداری این بست‌ها را به اعلان داده است. آنان استدلال می‌کنند که براساس قانون خدمات ملکی، کارمندان تنفیض شده این اداره در اشغال آن بست‌ها حق اولویت دارند و مسوولان این اداره باید کارمندان این اداره را تعیین بست کنند. در ضمن برخی از این کارمندان ادعا دارند که شهرداری کابل شماری از افرادی که «واسطه» داشته‌اند را دوباره به کار گرفته است. به گفته برخی از این کارمندان، ریاست منابع بشری شهرداری کابل برای استخدام دوباره کارمندان تنفیض شده، «پول» مطالبه کرده است. در همین حال شهرداری کابل می‌گوید که این اداره در تلاش است تا کارمندان تنفیض شده را دوباره در بست‌های خالی این اداره استخدام کند.

خلیلی در بامیان:

چگونه‌گی نظام آینده به همه‌پرسی گذاشته شود

الیاس طاهری

صورتی‌که بحران بر مردم تحمیل شود؛ در آن صورت مردم مانند «کوه بابا» ایستاد خواهند شد.

همین‌طور آقای خلیلی با اشاره به حادثه اخیر ولسوالی بهسود ولایت میدان‌وردک گفت، با آن‌که باشندگان مناطق مرکزی از مسیرهای غوربند و میدان‌شهر به دلیل تهدیدات امنیتی نمی‌توانند به کابل سفر کنند؛ حکومت به جای انجام دادن مکلفیت‌های خود، مردم را ملامت می‌کند. او بدون نام بردن از علی‌پور گفت که مردم ناگزیر شده‌اند، سلاح بردارند و از خود دفاع کنند. آقای خلیلی اعزام بیش از یک‌هزار نیروی امنیتی توسط حکومت به بهسود را «جنگی کردن» آن‌ساحه تعبیر کرد. در حالی‌که به گفته او، از همان روزی که نیروها به بهسود رفتند، هیچ فیری از جانب مردم بر آن‌ها صورت نگرفت؛ زیرا مردم نمی‌خواهند با حکومت درگیر شوند. به باور خلیلی، قضایای بهسود «عمق» بیش‌تری دارد و پیش از آن‌که «لشکر ۱۳۰۰ نفری» به محل اعزام می‌شد، قضیه بهسود باید مورد تحلیل قرار می‌گرفت.

او از عدم پیش‌رفت پروژه‌های توسعه‌ای در مناطق مرکزی نیز انتقاد کرد. به گفته‌ی آقای خلیلی، با آن‌که شروع کار پروژه شاهراه گردن‌دیوال در کابینه حکومت قبلی تصویب و کار عملی آن از بودجه ملی آغاز شده بود، تاکنون هیچ پیش‌رفتی نداشته است. همین‌طور به بیان وی، جاده شمال به جنوب نیز در آن زمان با بودجه ۲۰۶ میلیون دالر از بانک توسعه آسیایی تصویب شده بود که باید در شش سال تکمیل می‌شد، اما تاکنون کارش به پایان نرسیده است.

وی از رویداد جان‌باختن ۱۱ غیرنظامی که چند ماه پیش در بهسود توسط نیروهای امنیتی کشته شدند، نیز یاد کرد و با انتقاد از حکومت گفت که به جای پذیرفتن تقصیر خود، مردم را ملامت می‌کند. رهبر حزب وحدت تأکید کرد با وجود اختلاف نظرهایی که با رهبری حکومت فعلی دارد و هر از گاهی از عمل‌کردهایش انتقاد می‌کند، اما به‌دلیل شرایط حساس کنونی طرفدار بیش‌تر شدن تنش‌ها نیست.

سوی تاریکی هدایت کند و یا جنگ ادامه یابد، در این صورت به نفع نیست.

آقای خلیلی خطاب به جامعه جهانی، کشورهای منطقه و طرف‌های گفت‌وگوکننده گفت که طرح‌های تحمیلی در رابطه به صلح قابل قبول نیست و مردم در برابر آن ایستاد خواهند شد. خلیلی تصریح کرد که هیچ طرح و راه حلی بدون حضور مردم مناطق مرکزی مطرح شده نمی‌تواند و به جایی هم نخواهد رسید.

صلح باید عادلانه و پایدار باشد

رهبر حزب وحدت اسلامی، با اشاره به نشست استانبول در مورد صلح افغانستان گفت که احتمالاً برخی کشورهای تأثیرگذار منطقه نیز در آن حضور خواهند داشت و امید می‌رود که این نشست یک فضای روشن را برای کشور رقم بزند. وی اظهار امیدواری کرد که کاستی‌های نشست‌های قبلی صلح، در نشست استانبول برطرف شود. آقای خلیلی گفت، مردم صلحی می‌خواهند که پایدار و عادلانه باشد. صلحی که منازعات ریشه‌دار کشور را حل کند و مردم شاهد بروز منازعات به شکل‌های دیگر نباشند. به باور وی، ریشه‌های منازعات چندین ساله در کشور باید شناسایی و قطع شود؛ زیرا اگر صلح عادلانه نباشد، پایدار هم نیست و کشور را به یک منازعه و بحران عمیق دیگری خواهد برد. وی بیان داشت که همه طرف‌ها باید خود را در روند صلح ببینند. اما صلحی که همه اقوام و احزاب تأثیرگذار در آن سهیم نباشند، قابل قبول نخواهد بود.

حکومت، سیاست حذف قومی را در پیش گرفته است

آقای خلیلی در بخشی از سخنانش، حکومت را به در پیش گرفتن سیاست «حذف قومی» متهم کرد. طبق گفته آقای خلیلی، حکومت، در دو روز دو نفر را «وادار به استعفا» کرده است؛ اما او «دندان روی جگر» گذاشته تا بحران‌زایی نشود. اما وی هشدار داد در

صلح نباید قربانی منافع شخصی شود

به باور آقای خلیلی، فرصت خوبی برای برقراری صلح و ختم جنگ و منازعه در کشور به وجود آمده است و از آن باید استفاده شود. به بیان او، در حال حاضر اجماع جهانی، منطقه‌ای و ملی در مورد صلح به وجود آمده و این فرصت نباید قربانی منافع شخصی افراد و گروه‌ها شود. به تعبیر آقای خلیلی، اکنون همه طرف‌های داخلی و بیرونی به‌شمول طالبان به این باور رسیده‌اند که جنگ راه حل نیست و بحران افغانستان باید از طریق گفت‌وگو و مذاکره حل شود. خلیلی گفت، زمانی که او تصدی ریاست شورای عالی صلح را بر عهده داشت، پیش‌رفت‌های خوبی صورت گرفته بود؛ اما به گفته‌ی او، با این شورا همکاری صورت نگرفت تا صلح به نتیجه برسد. او از تبادل‌هی چندین نامه میان سران طالبان و شورای عالی صلح یاد کرد و افزود که طالبان در نامه‌های خود اظهار آماده‌گی کردند؛ اما حکومت به هر دلیلی از همکاری‌های لازم در این خصوص پرهیز کرد.

امارت طالبان برگشت‌ناپذیر است

خلیلی هم‌چنان گفت همان‌طور که صلح یک نیاز اساسی است، نیازمند قربانی از دو طرف مذاکره نیز می‌باشد. او تأکید کرد که امارت اسلامی برای دنیا و افغانستان قابل قبول نیست و از جانبی هم طالبان وضعیت موجود را نمی‌پذیرند. در این صورت طرف‌ها باید حاضر به دادن قربانی باشند تا این روند به یک نتیجه برسد. وی افزود که شرایط تغییر کرده و پاکستان که از حامیان طالبان است و حکومت طالبان را به رسمیت شناخته بود، حالا به این باور است که امارت طالبان به هیچ وجه به نفع پاکستان، افغانستان و منطقه نیست، وی هشدار داد که اگر صلح به نتیجه نرسد، جنگ در کشور تشدید می‌یابد و وضعیت بدتر خواهد شد. به نقل از رهبر حزب وحدت، صلح، باید عادلانه و مورد پذیرش تمام اقوام، احزاب و طرف‌ها باشد؛ زیرا اگر این صلح عادلانه نباشد و مردم را به

محمدکریم خلیلی، رهبر حزب وحدت اسلامی افغانستان در مراسم بیست‌وششمین سالیاد عبدالعلی مزاری «شهید وحدت ملی» در بامیان گفته است که در مورد چگونه‌گی نظام آینده باید مردم تصمیم بگیرند و هر زمانی که موقع آن رسید، رفتارندوم برگزار شود. آقای خلیلی این اظهارات را پیش از چاشت روز سه‌شنبه، هفدهم حمل در جمع هزاران تن از باشندگان بامیان و ولایت‌های مرکزی، در شهر بامیان مطرح کرد.

آقای خلیلی افزود که سیستم‌ها و نظام‌های پیشنهادی همه مجموعه‌ها و طرف‌های تأثیرگذار به همه‌پرسی گذاشته شود و هر سیستم و نظامی که اکثریت آرای مردم را کسب کرد، قابل قبول باشد. وی تأکید کرد این همه‌پرسی در صورتی ممکن است که یک نفوس‌شماری دقیق از شهروندان کشور تهیه شود تا در آینده سبب کشمکش و نزاع در بین شهروندان کشور نشود. به باور وی آمارهای کنونی احصائیه‌ی مرکزی دقیق نیست.

معاون پیشین ریاست‌جمهوری با اشاره به نوعیت نظام گفت که مزاری یکی از راه‌های حل بحران در کشور را نظام فدرالی مطرح کرده بود. اما هر زمانی که این حرف سر زبان‌ها می‌آید، برداشت‌های غلط از آن صورت می‌گیرد. وی تأکید کرد که نظام فدرالی توسط عبدالعلی مزاری به عنوان یکی از راه‌های حل بحران کشور مطرح شده بود و به‌معنای تجزیه نیست.

سه سال انتظار؛

کارگران افغان هنوز به امارات فرستاده نشده‌اند

روح الله علی

وزارت کار و امور اجتماعی حدود سه سال پیش از برنامه‌هایش برای اعزام ۲۵۰۰ کارگر به امارات متحده عربی خبر داده بود. این وزارت گفته بود براساس تفاهم‌نامه‌ای که با امارات متحده عربی امضا کرده است، این کارگران را در ماه حمل ۱۳۹۸ به این کشور اعزام می‌کند. با این حال اما با گذشت نزدیک به سه سال از این وعده، این وزارت هنوز کارگری را به این کشور اعزام نکرده است. اکنون شماری از شهروندان کشور با انتقاد از این وعده‌های حکومت می‌گویند که حکومت و به ویژه وزارت کار و امور اجتماعی بارها از اعزام کارگران به سایر کشورها خبر داده، اما این وعده‌ها هنوز عملی نشده است. در همین حال اتحادیه کارگران افغانستان نیز با انتقاد از عملی نشدن طرح اعزام کارگران افغان به بیرون از کشور، می‌گوید که حکومت وعده کار می‌دهد، اما به آن عمل نمی‌کند. وزارت کار و امور اجتماعی اما می‌گوید که اعزام کارگران افغان به امارات متحده عربی، یک روند درازمدت است و توقع می‌رود که این روند به زودی آغاز شود.

مسوولان وزارت کار و امور اجتماعی در سال ۱۳۹۷ از برنامه اعزام ۲۵۰۰ کارگر به طور قانونی به کشور امارات متحده عربی خبر دادند. این وزارت در آن

زمان گفته بود که برای اعزام کارگران افغان به امارات متحده عربی، با این کشور توافق کرده است. بدین ترتیب قرار بود این شمار از کارگران افغان در حمل ۱۳۹۸ به آن کشور فرستاده شوند. مسوولان در وزارت کار و امور اجتماعی هم‌چنان گفته بودند که صحبت‌ها با مقام‌های عربستان سعودی ادامه دارد تا زمینه کار برای شماری دیگر از کارگران افغان در آن کشور نیز فراهم شود. اکنون که حدود سه سال از آن زمان می‌گذرد، وزارت کار و امور اجتماعی نتوانسته است وعده‌اش در این مورد را عملی کند.

شماری از شهریان کابل نیز به این باور رسیده‌اند که حکومت در عملی کردن تعهداتش ناکام بوده است. احمدشریف عرفان، یکی از شهریان کابل، با انتقاد از کارکردهای حکومت در هفت سال اخیر، می‌گوید که هرچند رییس جمهور غنی در زمان کمپین‌های انتخاباتی‌اش شعارهای زیادی مبنی بر آوردن تغییر در دسترخوان مردم و ایجاد زمینه اشتغال و کار برای شهروندان کشور داده بود، اما این تعهدات عملی نشده است. او افزود که علاوه بر عملی نشدن تعهدات رییس جمهور، هر روز بر شمار بیکاران در کشور افزوده می‌شود و این روند کشور را دچار بحران شدید بیکاری می‌کند. به گفته احمدشریف، هرچند

سالانه شمار زیادی از دانش‌آموخته‌گان از دانشگاه‌ها فارغ می‌شوند، اما حکومت برنامه منظم کاری در این زمینه ندارد و به همین دلیل، روند فرستادن کارگران به امارات متحده عربی متوقف شده است.

نجف احمدی، دانش‌آموخته فزیک، دو سال می‌شود که بیکار است. او با انتقاد از حکومت می‌گوید که وعده‌های حکومت مبنی بر ایجاد کار، همیشه شهروندان از حکومت می‌خواهند که به وعده‌هایش عمل کند؛ زیرا با توجه به معضل کنونی بیکاری در کشور، فرستادن کارگران به امارت متحده عربی و سایر کشورهای حوزه خلیج، می‌تواند موثریت خوبی در این زمینه داشته باشد.

در عین حال اتحادیه کارگران افغانستان نیز از اعزام نشدن ۲۵۰۰ کارگر به امارت، انتقاد می‌کند. معروف قادری، رییس این اتحادیه، به روزنامه ۸صبح گفت، حکومت بارها وعده کرده است که یک یا یک‌ونیم هفته بعد روند اعزام کارگران را شروع می‌کند؛ اما با گذشت سه سال، هنوز کارگران به شکل قانونی به امارت متحده عربی اعزام نشده‌اند. آقای قادری افزود که حکومت آقای غنی وعده دو میلیون شغل را در دوران پیشین ریاست جمهوری به آن‌ها داده بود که نه تنها این وعده عملی نشده، بلکه به جای ایجاد کار، حدود بیست الی بیست‌ویک هزار تن در بخش‌های دولتی بیکار شده‌اند.

قادری تصریح کرد که حکومت خلاف وعده‌هایش عمل کرده است؛ زیرا نه سرمایه‌گذاری در بخش اشتغال‌زایی صورت گرفته و نه کدام کارخانه‌ای به منظور اشتغال‌زایی ایجاد شده است. به گفته معروف قادری، هر روز مشکل بیکاری جدی‌تر می‌شود؛ چرا که شمار زیادی در افغانستان بیکارند و سالانه حدود پنجصد هزار تن از جوانان واجد شرایط کار به جمع بیکاران اضافه می‌شوند. او شرایط نامناسب امنیتی،

گفت‌وگوهای صلح، شیوع ویروس کرونا و قرنطین را از مهم‌ترین چالش‌های فراراه شرایط کار در افغانستان عنوان کرد.

با این حال عبدالفتاح عشرت احمدزی، سخنگوی وزارت کار و امور اجتماعی، به روزنامه ۸صبح گفت که اعزام کارگر به بیرون از کشور، یکی از گزینه‌های حکومت افغانستان بود که به شدت بالایش کار جریان داشت و دارد. او اضافه کرد که وزارت کار و امور اجتماعی چندین بار نزدیک شده بود که روند اعزام کارگران به امارات را آغاز کند، اما چالش‌های سیاسی موجود در کشور و نیز بحث ویروس کرونا سبب تاخیر در روند اعزام کارگران به این کشور شد. آقای احمدزی تصریح کرد: «خوش‌بختانه ما با کشور امارات تفاهم‌نامه را امضا کردیم و ما عام‌وتام از جانب کشور افغانستان آماده هستیم که کارگران افغان را به خیر به کشور امارات بفرستیم. هم‌زمان در پهلولی آن با کشورهای قطر، عربستان سعودی و کشورهای حوزه خلیج که یک بحث بسیار مهم و یک بازار کار برای افغانستان و کارگران افغان است، صحبت‌های ما جریان دارد.»

او افزود که برای اولین بار افغانستان این تجربه را می‌خواهد داشته باشد و این خود یک پروسه درازمدت است. او ابراز امیدواری کرد که امارات هرچه زودتر این پروسه را طی مراحل کند و آماده شود که افغانستان کارگران خود را به آن کشور بفرستد. آقای احمدزی در اخیر افزود: «لیکن امید این را داریم که به خیر همین چالش‌هایی که به سطح دنیا قرار دارد و بحث‌های سیاسی که هست، هرچه زودتر حل شده و بالاخره به شکل رسمی روند اعزام کارگر را روی دست داشته باشیم و کارگران افغان خود را به خیر بفرستیم.»

این در حالی است که در کنار جنگ و ناامنی، بیکاری نیز یکی از بزرگ‌ترین مشکلات در افغانستان به شمار می‌رود. نظر به آمار وزارت کار و امور اجتماعی، سالانه در حدود ۴۰۰ هزار نفر وارد بازار کار می‌شوند. نظر به آمارهای موجود، همین اکنون حدود دو میلیون تن در سراسر کشور، بیکارند.

طنز چیست؟

ابراهیم نبوی
قسمت سوم

گفتم، این وزیر مدیر خوبی نیست، دزد هم نیست، رفیق باز و فامیل باز هم نیست؛ ولی موضوع کارش را که آموزش و پرورش یا تعلیمات بود نمی‌شناخت، بهتر است تو به جای دادن صفت نادان، بگویی که او مدیر خوبی نیست، یا بلد نیست وزارت تعلیم و تربیه را اداره کند. این‌که کسی نادان است؛ ولی طنزنویس به او بگوید دزد، یا بگوید بی‌عرضه و ناتوان، این روش درستی برای طنزنویس نیست.

از طرف دیگر، طنزنویس باید موقع‌شناس باشد. به عنوان مثال، ایوزیسیون خارج از کشور ایران، معمولاً چهار تا هشت سال از وضعیت سیاسی کشور عقب است، مثلاً موقعی که سید محمد خاتمی رییس جمهور ایران بود، آن‌ها هنوز داشتند از هاشمی رفسنجانی انتقاد می‌کردند و وقتی احمدی نژاد رییس جمهور شد، تازه متوجه شدند که باید از خاتمی انتقاد کنند. در افغانستان هم تا حدی همین موضوع جریان دارد، تا مدت‌ها بعد از سقوط طالبان منتقدان و طنزنویسان و طنزسرایان هنوز از طالبان انتقاد می‌کردند؛ در حالی که ظاهراً طالبان رفته بودند و حامیان طالبان سر کار آمده بودند. البته در مورد اسلام‌گرایی مثل طالبان و حزب‌الله در ایران، طنزنوشتن به هر حال هم برای دنیای طنزنویس مفید است و هم برای آخرت او و هر چه طنز بنویسد، ضرر ندارد؛ اما اگر شرایط را در نظر بگیرد و در طنزنویسی ژورنالیستی همراه با وقایع حرکت کند، بسیار بهتر است. البته برخی طنزنویسان به گونه‌ای طنز می‌نویسند که انگار قرار است نوبل ادبیات را بگیرند یا یک راست برون به موزه ادبیات و تاریخ، به قول خودشان برای ماندگار شدن می‌نویسند و چیزی نمی‌نویسند که با گذشت زمان از بین برود؛ در حالی که طنز برای تأثیر گذاشتن بر جامعه است، نه برای ماندگاری در تاریخ. طنز باید در شرایط اجتماعی و سیاسی و فرهنگی اثر بگذارد و معایب را اصلاح و زنده‌گی مردم را بهتر کند. آن هم به وسیله خود مردم.

آخرین ویژه‌گی طنزنویس دادن آگاهی به جامعه است. جامعه باید با خواندن، جامعه آگاه شود، آگاهی و آگاهی و آگاهی رمز بهبود زنده‌گی اجتماعی است. شما را به خیر ما را به سلامت.

طنز نویس قاعدتاً طنز می‌نویسد؛ چون اگر مرثیه می‌سرود، به او مرثیه‌سرا می‌گفتیم.

اگر طنزگو از نثر استفاده کند، به او طنز نویس و اگر شعر بسراید به او طنز سرا می‌گوییم. در زبان فارسی، اعم از فارسی دری و فارسی ایران، به خصوص در سده‌های پیشین، شعر طنز بیش‌تر از نوشته یا نثر طنز رایج بوده است و در واقع جز معدودی از طنزگویان مانند عبید زاکانی و سعدی، اغلب آنان طنز را می‌سرودند. شاید به این دلیل که زبان فارسی توانایی بسیار برای شاعری دارد و تا سده پیشین مردمانی که خواندن و نوشتن نمی‌دانستند، بسیار بودند و از همین رو، سرودن طنز برای نقل سینه به سینه و به خاطر سپردن آن ساده‌تر بود.

کافی است. خدا بیمارزد طنزنویسی که نامش را نمی‌برم؛ ولی چون خدا می‌داند منظور من کیست، او را احتمالاً می‌آمرزد. این طنزنویس از بیست ساله‌گی تا ۹۸ ساله‌گی تنها حرفی که زد این بود که همه چیز گران شده است. برای او فرقی نمی‌کرد که گوشت صد افغانی یا هزار ریال یا ده افغانی یا ده هزار افغانی باشد، حتا اگر گوشت ارزان هم شده بود، باز هم فرقی نمی‌کرد؛ چون او معتقد بود گوشتی که ارزان شود به درد فکاهی نمی‌خورد. او از زمانی که گوشت در ایران کیلوی هشت تومان بود، تا زمانی که هشتاد هزار تومان شد، مثل یک مرد که حرفش یکی بود، او هم‌چنان همه اشعارش درباره گران شدن گوشت بود. حتا در دوران قبل از هویدا سه سال تورم منفی شد و گوشت قیمتش ثابت ماند و حتا یک سال کاهش پیدا کرد. با این حال، او معتقد بود که قیمت گوشت افزایش پیدا کرده است. به همین دلیل معتقدم که طنزنویس باید دانش و هوش داشته باشد.

زمانی که در مجله گل آقا در ایران کار می‌کردم، یکی از طنزنویسان تقریباً هر هفته علیه یکی از وزرای کابینه مطلب می‌نوشت و او را به حماقت و نادانی متصف می‌کرد؛ در حالی که این وزیر یکی از نابغه‌های ریاضی بود و هر عیبی که داشت، احمق و نادان نبود. ولی مشکل این طنزنویس، این بود که فقط بلد بود علیه اشخاص نادان مطلب بنویسد. به او

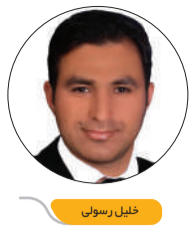
دموکراتیک در نام کشورشان است، مثل جمهوری دموکراتیک فلان و جمهوری خلق دموکراتیک بهمان، حتماً در آن دموکراسی زیر پا گذاشته می‌شود. طنزنویس کسی است که این چیزها را می‌داند و به آن باور دارد.

بسیاری از دوستان من که مرا به عنوان طنزنویس می‌شناسند، در بسیاری موارد به من می‌گفتند که قلم طنزنویس اسلحه او است، یا می‌گفتند که طنزنویس خوب قلمش تیز است، یا می‌گفتند که طنز راهی برای نیش زدن است؛ در حالی که من همیشه معتقد بودم و هستم که طنزنویس اگر می‌خواست از قلم به عنوان اسلحه یا شمشیر یا نیش استفاده کند، تیرانداز یا شمشیرزن می‌شد یا قمه و خنجر می‌زد؛ در حالی که از نظر من طنز راهی برای دادن آگاهی است، نه ابزاری برای خالی شدن دق دل و خنک شدن دل سوخته مردم. طنزنویس کارش جنگیدن با ظالمان نیست، این کار شاید کار زورو و زاپاتا و سوپرمن باشد؛ ولی کار طنزنویس نیست. طنزنویس کارش دادن آگاهی مجدد به مردمان است. از همین رو، خود طنزنویس باید باهوش و باسواد باشد، از نظر من طنزنویسی که هوش و دانش کافی نداشته باشد، قطعاً نمی‌تواند طنزنویس خوبی باشد. درست برعکس فکاهی‌نویس همین که بامزه باشد و مختصری درباره قیمت‌ها و گرانی اجناس بداند،

طنزنویس کیست؟

طنزنویس قاعدتاً طنز می‌نویسد؛ چون اگر مرثیه می‌سرود، به او مرثیه‌سرا می‌گفتیم. اگر طنزگو از نثر استفاده کند، به او طنزنویس و اگر شعر بسراید به او طنز سرا می‌گوییم. در زبان فارسی، اعم از فارسی دری و فارسی ایران، به خصوص در سده‌های پیشین، شعر طنز بیش‌تر از نوشته یا نثر طنز رایج بوده است و در واقع جز معدودی از طنزگویان مانند عبید زاکانی و سعدی، اغلب آنان طنز را می‌سرودند. شاید به این دلیل که زبان فارسی توانایی بسیار برای شاعری دارد و تا سده پیشین مردمانی که خواندن و نوشتن نمی‌دانستند، بسیار بودند و از همین رو، سرودن طنز برای نقل سینه به سینه و به خاطر سپردن آن ساده‌تر بود.

اما آیا هرکسی که شوخی می‌نویسد، طنزنویس است؟ پاسخ بی‌شک منفی است. به گمان من، طنزنویس کسی است که به کژی و بی‌تناسب بودن و بی‌عدالتی در هستی و زنده‌گی باور دارد و می‌داند که این جهان پر از پارادوکس و بی‌منطق بودن است. بگذارید کمی به جهان نگاه کنیم؛ زمانی که اعلامیه جهانی حقوق بشر تصویب شد، ۴۸ کشور از جمله افغانستان، ایران، کوبا، مصر، هند، عراق، فیلیپین، سوریه، ترکیه و ۳۹ کشور دیگر به این اعلامیه رای مثبت و فقط هشت کشور رای ممتنع دادند و دو کشور در رای گیری شرکت نکردند. این در حالی است که تقریباً در اغلب کشورهای جهان، به خصوص در کشورهای شرق، حقوق بشر زیر پا گذاشته می‌شود. این البته یک شوخی بسیار جدی است؛ اما در زنده‌گی معمول ما پارادوکس‌ها فراوان است. تقریباً اغلب دستورات دینی که در اسلام برای حکومت داده شده است، اعم از سلامت رهبران، پاک‌دستی، دزدی نکردن، دفاع از بیگناه، توسط دنیای کفر مانند آلمان و سویدن و ناروی رعایت می‌شود، و تمام قوانینی که دین اسلام برای دولت‌ها و امرای مسلمان حرام دانسته است، مانند دزدی و اختلاس و خوردن مال مردم و بالا کشیدن بیت‌المال، اختصاص به مسلمانان و دولت‌هایی دارد که مردم مسلمان در آن زنده‌گی می‌کنند. از این گذشته، اغلب کشورهایی که واژه

خلیل رسولی

سمپوزیم بین المللی امیرعلی شیر نوایی در هرات امروز گشایش می یابد

آماده‌گی‌ها برای برگزاری سمپوزیم بین‌المللی امیرعلی شیر نوایی در هرات نهایی شده است و این سمپوزیم روز چهارشنبه، هژدهم حمل، آغاز و تا روز جمعه، بیستم حمل، ادامه می‌یابد. مسوولان ریاست اطلاعات و فرهنگ هرات و مقام‌های دفتر ریاست جمهوری، از آماده‌گی‌های کامل برای برگزاری این نشست بین‌المللی خبر می‌دهند. در این نشست بیش از ۲۰ مهمان خارجی از کشورهای اوزبیکستان، ترکمنستان، قزاقستان، قرغیزستان، آذربایجان و ترکیه و بیش از یک ۱۵۰۰ مهمان داخلی حضور خواهند داشت. براساس معلومات ارایه شده از سوی برگزارکنندگان این نشست، شماری از اعضای کابینه، اعضای شورای ملی، اعضای شورای ولایتی هرات و مهمانان داخلی دیگر از ولایات مختلف نیز در این سمپوزیم حضور می‌یابند. سمپوزیم بین‌المللی امیرعلی شیر نوایی به حکم مقام ریاست جمهوری کشور و به مناسبت پنج‌صد و هشتادمین سالگرد تولد امیرعلی شیر نوایی، وزیر دانشمند دوره تیموریان هرات و برای بازخوانی اندیشه‌های او برگزار می‌شود. مقام‌ها در دفتر ریاست جمهوری کشور می‌گویند که در این نشست، هرات میزبان حدود ۱۵۰۰ مهمان داخلی و خارجی است که با نگاشتن مقاله‌ها اندیشه‌های امیرعلی شیر نوایی را بازخوانی می‌کنند. جمال‌ناصر فرهنگمند، رییس نشرات و تولید ریاست دفتر ریاست جمهوری افغانستان، به روزنامه ۸ صبح گفت که بخش نخست این برنامه در تالار مولانا جلال‌الدین بلخی برگزار می‌شود که نخست محمدشرف غنی، رییس جمهور کشور، از طریق ویدئو کنفرانس در حضور مهمانان داخلی و خارجی صحبت می‌کند و به تعقیب وی برخی از مهمانان داخلی و خارجی سخنرانی خواهند کرد. او تأکید می‌کند که بخش دوم این نشست، شامل نشست علمی

است که خوانش مقاله‌ها از اندیشه‌های امیرعلی شیر نوایی را در بر می‌گیرد و ۲۰۰ مهمان داخلی و خارجی عضو این کمیته علمی هستند. ای بخش به نام نوایی‌شناسی است که مهمانان از طریق نشست ویدیویی در آن به صحبت‌هایی درباره شخصیت و جایگاه امیرعلی شیر نوایی و دوره تیموریان خواهند پرداخت. آقای فرهنگمند افزود که حکومت افغانستان با راه‌اندازی برنامه‌های بزرگ فرهنگی، در تلاش است تا از این طریق روابط خود را با سایر کشورهای منطقه در بخش‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و تجارتی افزایش دهد. مقام‌های محلی هرات می‌گویند که قرار است در سه روز این نشست، برنامه‌های مختلفی از جمله نمایشگاه صنایع دستی و هنری به مناسبت پنج‌صد و هشتادمین سالگرد تولد امیرعلی شیر نوایی برگزار شود. آریا روفیان، رییس اطلاعات و فرهنگ هرات، به روزنامه ۸ صبح گفت که همه آثار هنری و صنایع دستی که در این نمایشگاه در معرض دید شهروندان گذاشته می‌شود، متعلق به دوره تیموریان است. بدین ترتیب در شام روز نخست «شام فرهنگی» خواهد بود و گروه‌های هنری نوازنده‌گان افغانستان و اوزبیکستان موسیقی سنتی می‌نوازند و شاعران و فرهنگیان در ارگ باستانی این ولایت شعر دکلمه می‌کنند. قرار است در روز دوم این نشست بین‌المللی که در هرات برگزار می‌شود، نوایی‌شناسان به خوانش مقالات علمی بپردازند. در این بخش بیش از ۲۵ تن از کشورهای منطقه شرکت می‌کنند و قرار است در مورد اندیشه‌های امیرعلی شیر نوایی و دوره تیموریان سخن بگویند. آقای روفیان گفت که بخش سوم و روز پایانی این نشست به تور گردشگری اختصاص یافته و همه اعضای اشتراک‌کننده این برنامه به دیدار جاذبه‌های باستانی و

ساحات تاریخی هرات می‌روند تا با فرهنگ و پیشینه این شهر باستانی آشنایی کامل پیدا کنند. قرار است در اطراف آرامگاه امیرعلی شیر نوایی، پارکی ساخته شود که شامل یک مسجد جامع، کتاب‌خانه و موزیم خواهد بود. براساس اطلاعات ریاست دفتر ریاست جمهوری کشور، این مجموعه از سوی کشور اوزبیکستان ساخته می‌شود. آقای روفیان، رییس اطلاعات و فرهنگ هرات، نیز می‌گوید مجموعه‌ای که قرار است در اطراف مقبره امیرعلی شیر نوایی ساخته شود، براساس معیارهای سازمان یونسکو (سازمان حفظ میراث‌های فرهنگی بین‌المللی) خواهد بود و دو کشور افغانستان و اوزبیکستان برای ساخت این مجموعه به توافق رسیده‌اند که در جریان این نشست سه‌روزه سنگ تهادب آن نیز گذاشته می‌شود.

امیرعلی شیر نوایی کی بود؟

امیرعلی شیر نوایی در سال ۸۴۴ هجری قمری در منطقه دولت‌خانه ناحیه اول شهر هرات چشم به جهان گشود. او در دوران مکتب با سلطان حسین بایقرا هم‌صنفی شد. آن دو در جریان فراگیری دانش به یک‌دیگر وعده سپردند که اگر روزی همای سعادت روی سر هر کدامشان نشست، دیگری را فراموش نکنند. به باور هرات‌شناسان، در سال ۸۷۳ هجری قمری بخت با سلطان حسین بایقرا یاری می‌کند و او امپراتور تیموریان می‌شود. در آن زمان سرزمین‌هایی که زیر سلطه تیموریان بود، از مسکو شروع می‌شد و تا هند و قسمت‌هایی از ایران امروزی ادامه می‌یافت. محمدصديق میر، هرات‌شناس و استاد دانشگاه، به این باور است که تنها مدیریت این سرزمین به دانشمندی از جمله سلطان حسین بایقرا و امیرعلی شیر نوایی نیازمند بود.

او تأکید می‌کند که امیرعلی شیر نوایی مکتب را در هرات و تحصیلات عالی را در سمرقند و مشهد به پایان رساند و دوباره به هرات آمد و براساس وعده‌های دوران مکتب وزیر سلطان حسین بایقرا شد. امیرعلی شیر نوایی در دو بخش، مهارت و دانش فراوانی داشت. او علاوه بر ثروت فراوانی که داشت، ۵۵ اثر منظوم و منثور نوشت. به باور آقای میر، کتاب‌هایی که امیرعلی شیر نوایی نوشته، به زبان‌های پارسی دری و ترکی است که در میان کشورهای ترک‌تبار از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. مردم ترک‌تبار از او به عنوان پدر معنوی زبان ترکی یاد می‌کنند و او را ارج می‌گذارند و دانشمندی با درایت می‌شناسند.

علاوه بر دانشی که داشت، وی به بزرگ‌منشی و دریادلی معروف بوده است. زمانی که ایوان سمت غربی مسجد جامع بزرگ هرات دچار شگاف می‌شود، خودش شخصاً مدت ۵۰ روز زیر دست بنایی که این شگاف را می‌بست، به عنوان کارگر صبح تا شام کار کرد. هم‌چنان او در بخش ساخت رباط‌ها یا کاروان‌سراها در مسیرهای بین هرات تا اسلام‌قلعه از ثروت شخصی نیز خرج کرده است. وی آرزو داشت که به تعداد نام‌های خداوند (یک هزار) کاروان‌سرا برای کاروان‌های تجارتی که در این مسیرها برای استراحت از آن استفاده می‌کردند، بسازد، اما موفق به ساخت ۴۰۰ کاروان‌سرا شد.

امیرعلی شیر نوایی در بخش ادبیات، فرهنگ، هنر و سیاست در دوره تیموریان زبان‌زد است. وجود نوایی، سلطان حسین بایقرا و کمال‌الدین بهزاد عصر تیموریان را به عصر طلایی تبدیل کرد. برخی از تاریخ‌نگاران دوره تیموریان هرات را به دلیل وجود این سه شخصیت به عنوان رنسانس شرق می‌شناسند و آن را با رنسانس غرب هم‌سطح می‌خوانند.

امیرعلی شیر نوایی در سال ۹۰۶ هجری قمری در هرات وفات کرد و در جوار مصلای این ولایت به خاک سپرده شد. پس از او سلطان حسین بایقرا در سال ۹۱۱ هجری قمری وفات کرد و در سال ۹۱۲ هجری قمری امپراتوری تیموریان هرات از هم پاشید.

معیاری سازی ساختمان‌ها در افغانستان

انجنیر نادر پیشستان

دو تکنولوژی دیگری که موجب سرعت و کیفیت ساختمان‌سازی می‌شود، تکنولوژی پری فب (اجزای ساختمانی پیش تولید شده) از مواد مختلف و تکنولوژی عناصر پیش ساخته شده کانکریتی (پریکست کانکریت) است. کیفیت چنین عناصر در محل تولید یا فابریکه تحت نظارت سخت‌گیرانه و دقیق قرار می‌گیرد و با تولید سریع و متواتر صرفه‌جویی عظیم در نیروی کار، مواد و هم‌چنان کاهش مدت ساختمان فراهم می‌شود. این روش‌ها به خاطر اهمیت اقتصادی و سرعت ساختمانی، در کشورهای پیشرفته به شمول ایالات متحده امریکا، کشورهای اروپایی و چین مورد توجه و استفاده موثر وسیعی قرار گرفته و اعمار سریع و اقتصادی ساختمان‌ها را فراهم کرده است. اعمار شفاخانه یک‌هزار بستر شهر ووهان چین در دو هفته با استفاده از عناصر پریکست و پری فب تحقق یافت.

رایج ساختن دیزاین و استفاده عناصر پیش ساخته کانکریتی و آموختن این دانش توسط مهندسان و انجنیران از اهمیت زیادی برخوردار است. باید ابتکار گروه‌های متشبت انجنیران جوان برای احداث فابریکه‌های تولیدی کوچک و بزرگ در سکتور خصوصی حمایت شود تا توسعه این صنعت گسترده‌تر گردد. احتمال دارد که تعداد زیادی در افغانستان استفاده کانکریت پیش ساخته شده را تنها در محدوده ساختارهای آپارتمان‌های رهائشی که توسط فابریکه خانه‌سازی اعمار می‌گردد، تصور کنند؛ ولی این شیوه ساختمانی به مراتب از این محدوده جلوتر رفته و با تکنولوژی دیگری به نام کانکریت متشنج قبلی (پریسترسد کانکریت) متمم است که می‌تواند یا به صورت بخشی از یک ساختمان و یا در تمام ساختمان

مورد استفاده قرار گیرد. معمول‌ترین این عناصر، گادرهای دارای وایه‌های متوسط و طویل برای پل‌ها و تعمیرات، فرش‌ها، پوشش‌ها، دیوارها، اتاق‌های مکعب یا مستطیل شکل و... عناصر ابتکاری تزئینی است. استفاده عناصر پیش ساخته شده کانکریتی برای یک مهندس کنترل بزرگی را مهیا می‌سازد تا از انتخاب دیزاین‌های مرغوب که نمایانگر ظرافت‌های فرهنگی و هنری باشد، برای سطوح خارجی یا قسمت‌های داخلی ساختمان‌ها استفاده کند.

از آنجایی که قسمت‌های مرکزی، شرقی و شمال‌شرقی افغانستان از جمله مناطق فعال زمین‌لرزه‌های آسیا است، پس نباید در دیزاین و ساختمان تعمیرات مقاوم زلزله هیچ نوع اهمالی صورت گیرد. عامل زلزله و تأثیرات آن بالای ساختمان‌ها، دانش نسبتاً جدیدی است که به صورت جدی بعد از سال ۱۹۷۰ در نگرش تحلیلی و ارزیابی‌های انجنیری ساختمانی تغییراتی را رونما ساخته و هنوز هم در حال توسعه است. کد بین‌المللی ساختمان دساتیر و ضوابطی را برای دیزاین ساختمان‌های مقاوم زلزله ارایه کرده است که بایست همه طرح‌ها در مطابقت با آن دیزاین شود و هماهنگی داشته باشد.

آنچه معمول است برای اندازه‌گیری شدت زلزله مقیاس‌های مرکالی و ریشتر استفاده می‌شود. اندازه‌گیری شدت زلزله در مقیاس مرکالی براساس اثرات تخریبی، مشاهدات و تجارب مردم استوار است که میزان ویرانی‌های بارآمده را به دوازده درجه طبقه‌بندی کرده و هر درجه در این مقیاس بال نامیده شده است. مقیاس مرکالی اساس ریاضی و ساینستیفیک ندارد. مقیاس ریشتر اساس ریاضی و ساینستیفیک دارد. در این مقیاس، زمین‌لرزه‌ها براساس اندازه امواج لرزه‌ای آن‌ها که توسط لرزه‌نگار اندازه می‌شود، ثبت و شدت

زلزله براساس مقدار مجموعی انرژی آزاد شده محاسبه و تخمین می‌گردد. نتایج برون داد کمیوتری بزرگی مومنت یا بزرگی ریشتر را مشخص می‌سازد که به ده درجه تقسیم‌بندی شده است. براساس این مقیاس، زلزله‌ای به بزرگی یک را هیچ‌کس احساس نمی‌کند؛ در حالی که زلزله‌ای به بزرگی ده می‌تواند آن منطقه را نابود کند.

اندازه شدت بزرگی مومنت، یک معادله لگارتیمیک به قاعده ۱۰ است؛ در حالی که معادله لگارتیمیک برای تخمین انرژی آزاد شده به قاعده ۳۲ است. برای هر درجه‌ای که شدت ثبت شده لرزش زمین بالا برود، مقدار بزرگی مومنت، ده مرتبه بلند می‌رود، یعنی زمین‌لرزه‌ای به بزرگی ۵ مقیاس ریشتر، ده مرتبه بزرگ‌تر از زلزله‌ای به بزرگی ۴ همین مقیاس است و انرژی آزاد شده ۳۲ مرتبه بیشتر است. برای این‌که توضیح داده شود که چه مقدار انرژی در یک انفجار آزاد می‌شود، باید گفت که تنها یک موج لرزه‌ای همان مقدار انرژی را آزاد می‌کند که یک‌صد و هفتاد گرام ماده انفجاری «تی‌ان‌تی» انفجار داده شود. بنابراین، یک زلزله‌ای به بزرگی ۸ همان مقدار انرژی را آزاد می‌کند که ۶ میلیون تن «تی‌ان‌تی» انفجار داده شود. به این ترتیب، زلزله‌ای به بزرگی ۹ که خیلی به ندرت اتفاق می‌افتد، تقریباً بیش‌تر از یک میلیون مرتبه انرژی را نسبت به زلزله‌ای به بزرگی ۵ آزاد می‌کند.

زلزله‌ای به شدت ۶ تا ۷ بزرگی ریشتر، معادل ۸ تا ۹ بال مرکالی سبب صدمات تخریبی در تعداد اوسط تعمیرات خوب اعمار شده در مناطق پرجمعیت می‌شود. ساختمان‌هایی که در مقابل زلزله خوب دیزاین شده باشند، متحمل صدمات متوسط و خفیف می‌شود. در ساختمان‌های دیگری که دارای کیفیت خوب دیزاین نباشند، صدمات متوسط و شدیدی رونما می‌شود.

احتمال جدی شکستن و سقوط دودکش‌ها، مناره‌های منفرد، به هم ریختن پایه‌ها، دیوارها، بناهای تاریخی و انبارها یا ذخیره‌ها وجود دارد. علاوه بر این، امکان آسیب خفیف در ساختمان‌های خاص مانند تأسیسات (اتمی) که خیلی مقاوم زلزله دیزاین و ساخته می‌شود، وجود دارد. لرزه‌ها در ساحات وسیع تا صدها کیلومتر از کانون زلزله احساس و موجب تکان‌های قوی و خیلی شدید در منطقه کانون زلزله می‌شود.

بنابر تعریف، انجنیری زمین‌لرزه مجموعه‌ای از دانش‌ها و فنون گوناگونی است که حول اهداف حیاتی مربوط به مطالعه، دیزاین، اجرا، کنترل و نگه‌داری انواع ساختمان‌ها و سازه‌های عمرانی مقابل تأثیرات قوه‌های ناشی از وقوع زلزله‌های احتمالی چرخیده است و برای حصول اطمینان هرچه بیش‌تر حداقل خسارات وارده سعی به خرج می‌دهد. از لحاظ انجنیری، در قدم اول، در دیزاین و طراحی یک تعمیر یا سازه، مقابل بارهای زلزله‌ای نگرانی‌های ایمنی در جریان یک زلزله بزرگ مطرح است. در قدم‌های بعدی، دوام قابلیت مقصد اجرایی ساختمان (سرویس‌دهی آن)، قابلیت استفاده و در نهایت پتانسیل از دست دادن ارزش اقتصادی آن در جامعه در نظر گرفته می‌شود. هیچ انجنیر دیزاین کننده، تضمین نمی‌تواند که یک ساختمان، صدماتی را در جریان یک زلزله شدید متقبل نشود؛ ولی می‌تواند ایمنی‌هایی را برای حفظ جان انسان‌ها به وجود آورد. در مورد آسیب‌پذیری افغانستان ناشی از زمین‌لرزه‌ها، اداره سروی جیولوجیکی ایالات متحده امریکا (USGS) به کمک اداره انکشاف بین‌المللی آن کشور (USAID) مطالعات متعدد تحلیلی را به ارتباط احتمال خطرات زمین‌لرزه‌ها برای افغانستان انجام داده است. براساس این مطالعات، نقشه‌های ارایه شده است که ما را در تشخیص موقعیت ژئوسایزیمیک کشور، موقعیت گسل‌های داخلی و خارجی از جغرافیا و زون‌های زلزله‌ای کمک می‌کند. ادامه دارد...

روایت دیروز، آینه امروز، نوید فردا

۹

۷ صبح

سال سیزدهم
شماره ۳۵۷۷
چهارشنبه
۱۸ حمل ۱۴۰۰
۷ اپریل ۲۰۲۱
قیمت: ۲۰ افغانی

دبیر بخش ویدیو: دیر بخش ویدیو: خیرنگاران: محمدنصیر کاوشگر عبدالاحمد حسینی، محمدحسین نیک‌خواه، خلیل رسولی، هما همتا، ایاس طاهری، احمدشاه شاداب، حفیظ علی خیل، توفان عمری، شعیب حکیمی، پرویز کامروز علی نظری، اسحق علی احساس رضا مرادی

ویراستاران: صفحه آرایی: پذیرش اعلان: نشانی پستی: نشانی دفتر کابل: ۸ صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده‌ی دیدگاه ۸ صبح است. سایر دیدگاه‌های مطرح‌شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com
Mujib Mehrdad
mujib_mehrdad@yahoo.com

Facebook.com/8am.af
Youtube.com/Hashtesubhdaily
Twitter.com/@Hashtesubhdaily
instagram.com/8am.af_official
www.8am.af

حساب جاری زنان
عزیزی بانک مسرت دارد که حساب جاری زنان را به شما معرفی می کند که محصولی اختصاصی برای جامعه محترم و شریف زنان افغانستان میباشد. محصول مذکور حساب جاری به پول مروجی افغانی و دالر امریکایی و دارای هزینه تخفیف در کارتهای ماشین های خود پرداز صرافتی و ماستر دیت کارت ها و همچنان خدمات رایگان پیام کوتاه و بدون هزینه نگهداشت حساب میباشد. این حساب با حد اقل 500 افغانی و 50 دالر امریکایی افتتاح میگردد که نازلترین نرخ برای بانکداری بتوان میباشد.

عزیزی بانک
Azizi Bank
WOMEN'S CURRENT ACCOUNT

www.azizibank.af 1515

مذاکرات ایران و ۱+۴ همزمان با حضور هیات امریکایی در وین آغاز می شود

نشست اعضای کمیسیون مشترک برجام با هدف احیای توافق نامه هسته ای سال ۲۰۱۵ با مشارکت همه طرفهای دخیل در شکل گیری این توافق مهم بین المللی در وین، پایتخت اتریش، آغاز می شود.

ایران و طرفهای اروپایی توافق نامه هسته ای وین با نماینده گان روسیه و چین در حالی از روز سه شنبه در وین دور تازه گفت و گوها در قالب کمیسیون مشترک برجام را آغاز می کنند که برای نخستین بار تیمی از ایالات متحده امریکا به ریاست رابرت مالی نیز به شکل غیرمستقیم در این نشست حضور خواهند داشت.

تهران که از سوی طرفهای اروپایی به برداشتن گامهای جدید در خلاف مسیر توافق هسته ای وین و بازگشت به تعهدات پیشین دعوت شده، از ترویجی اروپایی خواسته است که جهت تحقق این خواسته، ایالات متحده را برای لغو تحریمهای اعمال شده در دوره زمامداری ترمپ تحت فشار قرار دهند.

علی ربیعی، سخنگوی دولت ایران، ساعاتی پیش از برپایی این نشست در جریان کنفرانسی خبری گفت که «به نتایج نشست امروز در وین خوشبین یا بدبین نیستیم، اما اطمینان داریم که در مسیر درستی قرار داریم.»

سخنگوی دولت ایران در عین حال با تاکید بر این که «هیچ مذاکره ای میان نماینده گان ایران و امریکا شکل نخواهد گرفت» تاکید کرد: «آماده رساندن این پیام هستیم که در صورت لغو تحریمها، ایران هم به طور متقابل آماده است که بعد از راستی آزمایی انجام تعهدات طرفهای دیگر، در کوتاه ترین زمان ممکن به انجام همه تعهدات خود بازگردد.»

ربیعی در ادامه ابراز امیدواری کرد که پس از پایان مذاکرات وین، ایران به نمایی روشن تر در خصوص جدیت و صداقت طرف مقابل در خصوص اجرای تعهداتش دست یابد.

فرانس پرس در گزارشی اعلام کرده که هیات امریکایی در مکانی متفاوت از جایی که هیات ایرانی مستقر است، با نماینده گان ترویجی اروپایی دیدار و گفت و گو خواهد کرد.

اگرچه سعید خطیبزاده، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران، روز دوشنبه در جریان کنفرانسی خبری با گفتن این جمله که نشست روز سه شنبه وین «هیچ تفاوتی با نشستهای ادواری کمیسیون مشترک برجام ندارد» سعی کرد از اهمیت حضور هیات امریکایی در وین بکاهد، اما نشست یاد شده به باور اغلب کارشناسان و تحلیلگران می تواند نقطه عطفی در احیای توافق هسته ای قدرتهای جهانی با ایران قلمداد شود.

از سوی دیگر ند پرایس، سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا، نیز روز دوشنبه ضمن اشاره به «لزوم بازگشت ایران به تعهدات برجامی» و «بررسی مراحل لغو تحریمهای ایالات متحده» به عنوان دو محور اصلی گفت و گوهای روز سه شنبه در وین تاکید کرده بود که واشنگتن انتظار ندارد در این گفت و گوها پیشرفت زود هنگام یا فوری حاصل شود.

عباس عراقچی، رییس هیات ایرانی شرکت کننده در نشست کمیسیون مشترک برجام، پیش از این در اظهاراتی مشابه با سخنگوی وزارت امور خارجه ایران هرگونه مذاکره مستقیم و غیرمستقیم با اعضای هیات امریکایی در این نشست را منتفی دانسته و طرح گام به گام برداشتن تحریمها را که احتمالاً از سوی طرفهای اروپایی و یا دیگر اعضای ۱+۴ مطرح خواهد شد، رد کرده بود.

ایران پیش تر در واکنش به خروج یک جانبه دولت ترمپ از برجام و آن چه که «بی عملی اروپاییها در عمل به تعهدات تجاری خود» عنوان کرده، گامهای جدی در جهت افزایش میزان ذخیره و سطح غنی سازی یورانیوم برداشته است.

غنی سازی بیست درصدی یورانیوم و استفاده از نسل پیشرفته سانتریفیوژها، عمده ترین نگرانی غرب از نقض تعهدات برجامی ایران را تشکیل می دهد که در گزارش محرمانه دبیر کل آژانس بین المللی انرژی به اعضا نیز به آن اشاره شده بود.

بسیاری از تحلیلگران بر این باورند که توافقی اولیه بر سر نقشه راهی جهت خروج از بحران موجود که به اجرای کامل مفاد برنامه جامع اقدام مشترک منجر شود، گشایشی امیدوارکننده قلمداد خواهد شد.

هشدار روسیه نسبت به تحریم کودتاگران میانمار

وزیر دفاع روسیه و چند مقام ارشد دیگر این کشور، هفته گذشته در مراسم رژه نظامی کودتاگران میانمار شرکت کردند.

شنبه، ۲۷ مارچ، در پایتخت میانمار هزاران سرباز با در دست داشتن مشعل و پرچم رژه رفتند. کودتاگران میانمار با این رژه گسترده که به مناسبت «روز ارتش» برپا شد، قدرت خود را به نمایش گذاشتند.

همزمان مخالفان نیز در سراسر کشور علیه فرماندهان نظامی دست به تظاهرات دست زدند. تظاهرات به خشونت انجامید و دهها نفر کشته شدند.

پس از آن جو بایدن، رییس جمهور امریکا، از توسل به خشونت علیه تظاهرکننده گان میانمار ابراز انزجار کرد. او یک روز بعد از این رژه، سرکوب مردم میانمار را «وحشتناک» خواند و از برنامه دولت خود برای تحریم کودتاچیان خبر داد.

چین نیز در کنار روسیه در مراسم «روز ارتش» میانمار حضور داشت. پیش از این روسیه از خواست خود برای گسترش همکاریهای نظامی با میانمار خبر داده بود.

مسکو نسبت به افزایش اقدامات تنبیهی علیه خونناکی نظامی میانمار، هشدار داد. وزارت خارجه روسیه سایر کشورها را از اعمال تحریم علیه دولت میانمار برحذر داشت و هشدار داد که این مسیر ممکن است به یک جنگ داخلی تمام عیار بینجامد.

به گزارش دویچه وله فارسی، وزارت خارجه روسیه در مسکو اعلام کرده که تهدید و فشار علیه حاکمان نظامی میانمار نتیجه ای «بسیار خطرناک» به بار می آورد. به گفته روسیه، چنین اقداماتی ممکن است میانمار را به یک جنگ داخلی گسترده سوق دهد.

از زمان کودتای نظامی میانمار در اوایل فبروی، اعتراضات این کشور را فرا گرفته است.

این اعتراضات با برخورد خشن نیروهای امنیتی روبه رو شده است. طبق برآورد فعالان میانمار، تا کنون بیش از ۵۵۰ نفر در جریان تظاهرات جان خود را از دست داده و هزاران نفر بازداشت شده اند.

روسیه اعلام کرده که روابط خود با میانمار را گسترش خواهد داد. الکساندر فومین، معاون

کوریای شمالی به دلیل شیوع کرونا از شرکت در المپیک تابستانی توکیو انصراف داد

یورونیوز فارسی گزارش داده است که کوریای شمالی روز سه شنبه اعلام کرد که به دلیل خطر ابتلای ورزشکاران به کووید-۱۹، امسال در بازیهای المپیک توکیو شرکت نخواهد کرد.

سی و دومین دور بازیهای المپیک، پس از یک سال تاخیر به دلیل بحران کرونا، سرانجام تابستان امسال طی روزهای ۲۳ جون تا ۸ اگست به میزبانی توکیو، پایتخت جاپان، برگزار خواهد شد.

بنا بر اعلام وزارت ورزش کوریای شمالی، تصمیم به انصراف از حضور در این بازیها، در جریان نشست «کمیته المپیک کوریای شمالی» در ۲۵ مارچ گرفته شده و هدف از اتخاذ این تصمیم نیز محافظت از ورزشکاران بوده است.

انصراف از شرکت در رقابتهای بین المللی امسال در حالی است که حضور نماینده گان این کشور در آخرین بازیهای المپیک زمستانی که سه سال پیش در شهر پیونگ چانگ کوریای جنوبی برگزار شد، به رویدادی سرنوشت ساز برای این کشور تبدیل شد و زمینه تحقق اولین دیدار تاریخی رهبران ایالات متحده و کوریای شمالی در سنگاپور را فراهم کرد.

شرکت کیم یو جونگ، خواهر رهبر کوریای شمالی به عنوان فرستاده برادرش در المپیک زمستانی ۲۰۱۸ کوریای جنوبی، یک فرصت کم سابقه دیپلماتیک برای مون جائه این، رییس جمهور کوریای جنوبی بود تا شروع به میانجیگری میان پیونگ یانگ و واشنگتن کند و به این ترتیب فضا برای دیدار دونالد ترمپ و کیم جونگ اون فراهم شود.

اعلامیه روز سه شنبه پیونگ یانگ به امیدهای ستول برای استفاده دوباره از فرصت بازیهای المپیک برای احیای روند گفت و گوها میان پیونگ یانگ و واشنگتن پایان داد؛ این گفت و گوها از زمان پایان بی نتیجه دومین دیدار کیم و ترمپ در فبروری ۲۰۱۹ میلادی، متوقف شده است.

ناتو به روسیه درباره افزایش حضور نظامی در مرز اوکراین هشدار داد

کشورهای ذی ربط در اواسط سال ۲۰۲۰ و در چارچوب میانجیگری «سازمان امنیت و همکاری اروپا» موفق به توافق بر سر آتش بس در اوکراین شدند. این در حالی است که موارد نقض آتش بس طی روزهای گذشته افزایش یافته است.

در این بین، شورشیان مورد حمایت روسیه در شرق اوکراین و دولت این کشور یکدیگر را متهم به نقض آتش بس کرده اند.

جو بایدن، رییس جمهور امریکا، روز جمعه هفته گذشته حمایت کشورش از دولت اوکراین را اعلام کرد.

افزون بر آن، جوزپ بورل، هماهنگ کننده سیاست خارجی اتحادیه اروپا، نیز روز یکشنبه چهارم اپریل (۱۵ حمل) پس از تماس تلفنی با دمیترو کولبا، وزیر امور خارجه اوکراین، از پشتیبانی اتحادیه اروپا از حق حاکمیت و تمامیت ارضی اوکراین سخن گفته بود.

مصاحبه با روزنامه «دی ولت» گفته است: «ناتو از حق حاکمیت و تمامیت ارضی اوکراین حمایت می کند.» سخنگوی ناتو در عین حال افزوده است که کشورهای عضو این پیمان با دقت اوضاع را تحت نظر دارند. گفته شده است که اقدامات روسیه و افزایش حضور نظامی این کشور در مرز اوکراین، می تواند نقشی بی ثبات کننده ایفا کرده و عملاً تلاشهای ناظر بر کاهش تنش در اوکراین را بی ثمر سازد.

دویچه وله فارسی گزارش داده است که افزایش تردد نیروهای نظامی روسیه در مرز اوکراین، موجب نگرانی دولت کی یف و هم چنین کشورهای عضو ناتو شده است. ناتو افزایش حضور نظامی روسیه در مرز اوکراین را اقدامی تحریک آمیز خوانده و نسبت به آن هشدار داده است.

کشورهای عضو پیمان ناتو نگران شکست توافق ناظر بر آتش بس در شرق اوکراین هستند. سخنگوی ناتو در

